

ŠIANDIEN D. ACHESON IŠSKRENDA PARYŽIUN

ALT VYKDOMASIS KOMITETAS ĮTEIKĖ J.V. VALDŽIAI MEMORANDUMĄ

Sekretoriaus padėjėjas Gross nemano, kad Paryžiuje būtų liečiami sienų klausimai

Šiandien vakare NAUJIENOS gavo tokio turinio telegramą iš Washingtono:

“Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas šiandien įteikė valstybės departamentui Lietuvą liečiantį memorandumą.

Tris Vykdomojo Komiteto narius, p. Dean Acheson vardu, priėmė valstybės sekretoriaus padėjėjas Mr. Ernest Gross. Kartu su juo buvo Mr. Thompson, valstybės departamento rytų Europos skyriaus viršininkas.

Dr. Pijus Grigaitis, ALT sekretorius, įteikė Mr. Gross memorandumą ir žodžiu paaiškino, kodėl Amerikos Lietuvių Tarybai atrodė reikalingu šiuo metu pareikšti savo pažiūras, pabrėždamas, kad Paryžiaus konferencijoje, svarstant Vokietijos problemas, gali būti paliestos Rytų Prūsijos ir Lietuvos sienos.

Valstybės sekretoriaus padėjėjas, kuris anksčiau buvo departamento teisių patarėjas, pastebėjo, kad memorandume išdėstytos pažiūros yra tokios pačios, kokias turi valstybės sekretorius. Jis ir Mr. Thompson abejoja, kad ateinančioje keturių valstybių užsienio ministerių konferencijoje būtų liečiamos Vokietijos sienos, bet jei jos būtų paliestos, tai jos nebus išspręstos be suinteresuotų valstybių žinios.

Mr. Gross pagyrė memorandumą, kaip aiškų ir iškalbų dokumentą, ir užtikrino lietuvių delegacijai, kad jis bus įteiktas sekretoriui Acheson prieš išvažiuojant į Paryžių.

Vykdomojo Komiteto nariai Leonardas Šimutis ir Mikas Vaidyla buvo departamente; Antanas Oliš, nors ir pasirašė dokumentą kartu su kitais, bet į Washingtoną negalėjo atvažiuoti.”

JAU ATVYKO PIPIRAI, PŪDYMAIČIAI, NORKAI, RADVILOS, RAŠTIKIAI

New Yorkan vakar atvažiavo Stasiūnaičiai, Žvirgždaičiai, Žiliai, Šimukėnai, Šešplaukiai

NEW YORK, N. Y., geg. 19 d. — Šiandien ryte “Marine Merline” laivų į New Yorką atplaukė šie lietuviai tremtiniai:

Norkus, Algirdas, Vytautas. Jie apsigyvens — 2084 North Main St., Waterbury, Conn.

Oleškevičius, Algirdas—3280 Wabansia Ave., Chicago 47, Illinois.

Padvoiskis, Vacys, Ona, Gražina, Algirdas, Rymantas — 936 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Pakalniškis, Pranas, Salomėja — Brighton, Mass.

Pakarna, Klemensas, Cicirka — 23 Penn Ave., Worcester, Mass.

Paliūnas, Jonas, Elena, Živilė—6720 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

Pipiras, Jonas, Marija, Daile, Jonas—12 Baron St., Worcester, Mass.

Pocius, Vladas, Elena, Regina — Rt. 2, Gobles, Mich.

Prackaila, Leona, Agnietė, Mindaugas — 209 Grove St., Edwardsville, Pa.

Prizgintas, Vladas, Kazė — 8058 Lincoln Ave., Skokie, Illinois.

Pūdykaitis, Agota, Genovaitė, Klausutis — 5813 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Puikūnas, Jonas, Sofija, Milda, Gedra, Vytautas—3611 Ivy St., E. Chicago, Ind.

Radvila, Vladas, Teresė, Rūta, Skirmuntas — 1017 North Wallace, Philadelphia 2, Pa.

Raštikis, Stasys, Elena—8605 Rugby, Los Angeles 46, Calif.

Razgaitis, Mečeslovas, Stasys — 5802 W. Barrow Ave., Chicago 34, Ill.

Rėklaitis, Vladas — 40 Mendon St., Worcester, Mass.

Remėza, Jonas, Saulius, Kazys, Evaldas — 58 Grand St., Brooklyn N. Y.

Ribbe, Arturas, Barbora — 199 30th St., Brooklyn, N. Y.

—156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.

Ryliškis, Andriejus — 934 Chase Pkwy., Waterbury, Conn.

Samaitis, Jonas, Aleksandra ir du vaikai — Pleasant Prairie, Wis.

Saulaitis, Antanas, Ona, Antanas, Marija—148 Grand St., Waterbury, Conn.

Šernas, Vytautas — Pt. 1, Lowell, Ind.

Šeškevičius, Kazys, Salomėja, Gvidas —3347 S. Lituaničė Ave., Chicago, Ill.

Šešplaukis, Ignas, Sofija, Auksė, Tadas 4 Hardy St., So. Boston, Mass.

Siaurušaitis, Juozas, Elena, Juozas, Algirdas, Jonas, Vytautas—1429 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Šilkauskaitė, Agota — 419 Hewes St., Brooklyn 11, N. Y.

Šimukėnas, Jonas, Aleksandra, Gedra — 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Skerys, Petras — 227 Radcliffe St., Pittsburgh, Pa.

Stankevičius, Antanas, Erna, Magdalena, Ramutis — 540 Washington, Waterbury, Conn.

Stankevičius, Elena — 6448 S. Talman Ave., Chicago, Ill.

Stasiūnaitis, Valerijonas, Janina, Vytautas, Virginia, Danutė — 1916 S. 5th St., Springfield, Ill.

Steponavičius Vacys—107-02 Waltham St., Jamaica, N. Y.

Strikienė, Elzbieta — 10753 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Strikmaitytė, Kazimiera — 118 Providence, Worcester, Mass.

Strumskis, Motiejus, Petrognė — 7210 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Sukevičius, Eduardas—1408 E. 66th Pl., Chicago, Ill.

Sviderskas, Mikas — 7451 Mykos St., Detroit 10, Mich.

Rusai neįleido maisto

Sovietų karo vadovybė dvi dienas buvo sulaikiusi 500 automobilių su Berlynu vežamu maistu. Kada Amerikos ir britų karo vadai pradėjo protestuoti, tai rusai taip vadinamą “mažą blokadą” atšaukė. Vakar jie leido automobiliams važiuoti į Berlyną, tik tai liepė naudoti kitus plentus.

rija —365 Darragh St., Pittsburgh, Pa.

Uloza, Marijona, Regina — 1228 N. 12th St., Philadelphia, Pa.

Urbanavičius, Boleslovas, Marija, Aldona — 3822 West Euclid Ave. Detroit, Mich.

Vainoras, Cecilija — 26 W. 1115th St., Chicago, Ill.

Valiukas, Leonardas — 129 Rita St., Dayton 4, Ohio.

Zaičienė, Marija, Danutė — Dunn, N. Carolina

Zauka, Jonas — 3806 Euclid Ave., E. Chicago, Ind.

Zelba, Pranas — 3431 Elizabeth Rd., Mt. Clemens, Mich.

Žilys, Adolfas, Pranė, Gražina —1 Porter St., Worcester, Mass.

Zigmantas, Petras — 1348 E. 66th St., Cleveland, Ohio.

Zumbakis, Povilas, Sofija, Irena, Dangulė, Stasys —4800 N. Broad St., Philadelphia, Pa.

Žvirgždis, Stasys, Karolina —526 W. South St., Woodstock, Ill.

Levanauskas, Valentinas — 1601 Springwells Ave., Detroit, Mich.

Tremtinių pasitikis organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Kom-tas.

Vėliausios žinios

● Sanchajaus fronte komunistai paėmė nelaisvėn 6,000 kiniečių.

● Sovietų karo vadovybė įleido vokiečių sunkvežimius į savo zoną, bet vėliau juos sustabdė ir pradėjo konfiskuoti maistą. Amerikos ir britų karo vadai įteikė naują protestą.

● Senato komitetas patvirtino Francis Matthews alivyno sekretoriaus pareigoms.

● Filipinų valdžia protestuoja prieš amerikiečių nutarimą sustabdyti reparacijas iš Japonijos.

● Britai negalės atiduoti Eislerio, jei nebus įrodytas jo nusikaltimas, — parlamentui pareiškė britų vidaus ministeris. — Jei bus nustatyta, kad Eislis yra politinis kalinys, tai J.V. jo neišduos.

—Vakar 20 minučių laikotarpįje temperatūra nukrito 22 laipsnius Chicagoje.

AMERIKOS KARO LAIVAI VAKAR IŠPLAUKĖ IŠ ŠANCHAJAUS

Kiniečiai kontroliuoja Lungwa aerodromą, lėktuvai paruošti karo vadams išvežti

ŠANCHAJUS, Kinija, geg. 19 d. — Admirolas Oscar Badger įsakė karo laivams išplaukti iš Sanchajaus vandenų.

Amerikos laivyno viršininkas sako, kad Sanchajuje nėra daugiau amerikiečių, norinčių išvažiuoti iš miesto. Tokį pranešimą jis gavęs iš Sanchajuje esančio J.V. konsulo.

Amerikos karo laivai stovės Jangtse vandenyse. Jei kiniečiai norės pasinaudoti J.V. laivais, amerikiečiai mielai noru jiems pagelbės.

KOMUNISTAI ARTEJA PRIE WOOSUNGO

Komunistų karo jėgos stengiasi pasiekti svarbesnius strateginius Sanchajaus punktus, bet jiems nevyksta.

Gana stiprus prieš dalinys bandė pasiekti Lungwa aerodromą, bet buvo atmuštas. Kitas dalinys norėjo prasiveržti

prie Woosung, bet ir iš čia priešas turėjo trauktis.

Komunistams vis dėlto pavyko arčiau prasimušti prie upės, einančios iš Sanchajaus į Jangtse. Kiniečių laivynas dar susisieks su Woosungu, bet plaukti jau pavojinga.

AERODROME DIDELIS JUDEJIMAS

Lungwa aerodrome dieną ir naktį didelis judėjimas. Kiniečių aviacija veža iš Sanchajaus svarbesnius karo vadus, valstybės pareigūnus ir dokumentus.

Pasakoama, kad lėktuvai jau paruošti visiems karo vadams išvežti. Jeigu jie iš tikrųjų išvažiuotų, tai Sanchajus vargu pajęgtų ilgai gintis.

Adm. Kwei Yung-chin, kuris komanduoja visus Sanchajaus srityje esančius karo laivus, pareiškė, kad jūrininkai ir laivynas padės aviacijai ir kareiviams ginti Sanchajų.

McCloy išvažiuos į Vokietiją

WASHINGTON, D. C., geg. 19 d. — Bankininkas ir advokatas John J. McCloy bus vyriausias J. Valstybių atstovas Vokietijoje. Jei senatas jį patvirtins, tai netolimoje ateityje jis išvažiuos į Vokietiją.

McCloy turės eiti gen. Clay pareigas. Jis tikrai negalės komanduoti J.V. karo jėgų Vokietijoje, kaip tai darė gen. Clay.

Vokiečiams sudarius savo valdžią, McCloy duos jiems patarimus.

SAJUNGININKAI SUDARYS KOMISIJĄ

Amerikos, britų ir prancūzų valdžios netrukus sudarys civilinių žmonių komisiją Vokietijos reikalams tvarkyti. Ateityje kariškiai nesikiš į Vokietijos reikalus.

Jeigu ministerių konferencijoje pavyktų susitarti su rusais, tai tada gal būtų sudaryta keturių valstybių komisija.

McCloy atsistatydino iš Pasaulio Banko prezidento pareigų. Banko pirmininku išrinktas Eugene Black, buvęs valdytojas.

Policija rado vokiečių uranijų

FRANKFURT, Vokietija, gegužės 19 d.—Amerikos karo policija šiandien surado paslėptas vokiečių uranijaus atsargas.

Pasirodo, kad karo metu vokiečiai turėjo 4,600 gramų uranijaus, iš kurio planavo daryti bombas. Karo pabaigoje vokiečiai paslėpė šį uranijų, o prieš kelias savaites norėjo jį perduoti juodojo rinkoj.

Prieš kelias dienas Amerikos karo policija suėmė 11 vokiečių, o šiandien jau surado ir paslėptą uranijų.

—Gen. George Revers, prancūzų štabo viršininkas, išvažiuo į Indokiniją. Prancūzų valdžia susirūpinusi įvykiais Kinijoje. Jei komunistai pavergs visą Kiniją, Indokinijoje prasidės neramumai.

—Sajungininkai uždraudė japonams pardavinėti vaikus, bet paskutinėm savaitėm policija išaiškino 6,500 pardavimų. Tėvai traukiami atsakomybėn.

BRAZILIJOS PREZIDENTAS PASAKĖ KALBĄ J.V. KONGRESUI

Sekretorius informavo senato užs. komitetą, J. V. nedarys jokių principinių nuolaidų

WASHINGTON, D. C., geg. 19 d. — Sekretorius Dean Acheson rytoj išskris į Paryžių, kad galėtų dalyvauti keturių valstybių užsienio ministerių konferencijoje, kuri prasidės ateinančią pirmadienį. Paryžiu suvažiuos J.V., Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos užsienio ministariai.

Prieš keturių ministerių konferenciją — Paryžiuje įvyks kitas pasitarimas. Sekretorius Acheson rengiasi susitikti su prancūzų ir britų užsienio ministariais, kad galėtų aptarti demokratinių valstybių laikydamas Maskvos atžvilgiu. Paruošiamuosius demokratinių valstybių konferencijos darbus jau atliko praėitą savaitę Europos pasiūsti aukšti valstybės departamento pareigūnai.

Valstybės sekretorius šiandien buvo nuvykęs į senatą ir gana ilgai kalbėjosi su užsienio komiteto nariais. Dean Acheson informavo komiteto narius apie paskutinius įvy-

kis užsienio politikoje. Jis nupasakojo senatoriams J. Valstybių delegacijos laikydamas ir patyrė senatorių nuomones.

Sekretorius Acheson pareiškė spaudos atstovams, kad Paryžiu jis važiuoja tartis. Jei bus bent kokia galimybė susitarti, Acheson bandys ją panaudoti. Bet jis čia pat pabrėžė, kad Amerikos delegacija nekreips jokio dėmesio į pažadus. Paskutiniais metais jau buvo daug įvairių pažadų, bet beveik visi jie buvo tušti.

Prieš porą dienų Acheson pareiškė, kad ministerių konferencija bus pasekminga tik tuo atveju, jei Andrei Višinskis priims J. Valstybių ir britų planus demokratinei vakarų Vokietijai.

Šiandien Brazilijos prezidentas Eurico Dutra pasakė kalbą J. V. kongresui. Jis pabrėžė, kad Brazilija bendradarbiauja su J. Valstybėmis tarptautinėje taikos politikoje.

SOVIETŲ GEN. ČUIKOV VAKAR VĖL LEIDO IVAŽIUOTI Į BERLYNĄ

Sajungininkams užprotestavus, rusai leido vežti maistą į vokiečių sostinę

BERLYNAS, geg. 19 d.—Dvi skelbė gen. Čuikov pasiaiškinti dienas rusai neįleido sunkvežimių su maistu į savo zoną, bet šiandien jie pakeitė prieš dvi dienas duotą įsakymą.

Gen. Čuikov sako, kad jis visai nemanė skelbti “mažos blokados”; jis nori, kad didysis plentas būtų tikrai kariškių naudojamas.

Sunkvežimiai su maistu gali važiuoti kitais keliais. Sovietų valdžia nemano stabdyti amerikiečių automobilių.

ŠIANDIEN JAU NEKALBA APIE LEIDIMUS

Prie Helmstedto prisirinko 500 sunkvežimių. Sovietų pasienio sargai automobilių nepraleido. Rusai reikalavo, kad kiekvienas automobilis turėtų vokiečių “ekonominės tarybos” leidimą įvežti maistą.

Amerikos karo jėgoms skiriamas maistas galėjo būti laisvai įvežamas, bet nenorėjo įleisti maisto Berlyno gyventojams.

Šiandien sovietų karo vadovybė visai jau nekalba apie mirtus leidimus.

PROTESTAS PAVEIKĖ SOVIETŲ VADUS

Amerikos ir britų protestas paveikė sovietų karo vadus. Rusai patyrė, kad Washingtono ir Londono valdžios ruošė protestus.

Londono buvo keliamas klausimas, ar verta iš viso važiuoti į keturių ministerių konferenciją, jei Maskva jau laužo prieš porą savaitių padarytus susitarimus.

Atrodo, kad sovietų valdžia nori konferencijos, todėl tuojau ir įsakė nekludyti automobiliams važiuoti į Berlyną.

PASKELBĖ GEN. ČUIKOV PASIAIŠKINIMĄ

Šiandien Berlyno radijas pa-

Komunistai rengėsi valdyti New Yorką

NEW YORK, N. Y., geg. 19 d.—Dešimt tūkstančių gerų komunistų galėtų lengvai valdyti New Yorką, — savo laiku pareiškė Mortimer Kamen, komunistų partijos sekretorius.

—Mums nereikalinga dauguma, — aiškino jis konvencijon suvažiuosiusiems atstovams, — mes galime daugumai įsakyti, kaip galvoti.

Šiuos pareiškimus teismui padarė Balmes Hidalgo Jr., kuris ilgus metus buvo kompartijos narys ir FBI pranešėjas.

RUOŠĖSI KOVOTI PRIEŠ POLICIJĄ

Banko tarnautojas Hidalgo liūdijo teismui, kad komunistai rengėsi kovoti prieš FBI, policiją, nacionalinę gvardiją ir kariuomenę.

Hidalgo visą laiką priklausė komunistų partijai. Teismui jis pareiškė, kad vakar jis buvo kompartijos narių susirinkime, o vėliau gavo įsakymą liūdyti teisme.

Komunistai pradėjo raukytis, kai patyrė, kad ir Hidalgo, kuris buvo skaitomas patikimu partijos nariu, teikė informaciją apie komunistų veikimą.

Kanados Lietuvių Žinios

DRAUGE ARBA GRETIMAIS BEŠALIŠKAS ŽODIS DĖL KLT IR KLS GINČO

Montrealio dienos (jei taip pavadinsime triukšmingą KLCT seimą) jau tiek išryškintos, kad apie įvykį ir įvykusį faktą nebėra ko kalbėti. Dabar kas lieka, tai apie to įvykusio fakto pasėkas įmanomai bešališkai padiskutuoti.

Kas buvo buvo, nors skaudu, kad taip buvo, bet tatau jau perėjo į mūsų negausios Kanados lietuvių išievojimo istoriją. Medžiagos jai spėta patiekti gana apščios ir iš "abių pusų." Sakoma, kad tiesa išplaukia iš diskusijų. Nors ir tiesa yra reliatyvi. Tiesa, tai kaip kalnas; ji vienaip atrodo žiūrint į ją iš vienos kalno pusės, ir visai kitaip iš kitos pusės, nors kalnas yra visiška tas pats! Taigi, visas tas diskusijas bei argumentavimus, tilpusius po seimo "Nepriklausomoje Lietuvoje" ir "KLS Biuletenyje" beskaitant, gaunasi įspūdis, kad tie patys geri žmonės lietuvių, kažkodėl vieni atsisotjo vienoje kalno pusėje, kiti kitoje, ir nebesuranda bendros kalbos...

Be patirtis kartų kartomis įrodė, kad ir apie kalną galima yra surasti bendrą kalbą, kada abidvi šalys jį nupiešia iš savo požiūrio ir kada abidvi įsitikina, jog kalnas yra tas pats. Žinoma, tam reikia, kad viena pusė padarytų iniciatyvą ateiti pas antrąją, ir paprasta logika sako, kad ateiti geriausiai tinka tai grupei, kuri buvo kitapus kalno nuėjusi. Švelniai tariant, aktyvesniai yra nueiti kitapus kalno ir pradėti į likusius per kalną spaudyti. Žinoma, tie irgi negali pasiduoti — spiauna atgal, ir prasideda seilių kanonada!

Toks linksmas, jei nebūtų liūdnas įspūdis gaunasi bešališkam stebėtojų, sekant po kovo 26-27 d. prasidėjusį kacių koncertą Kanados lietuvių viešumoje. Ir vis dėlto kaip ir benorėtų būti bešališkas, tačiau perskaičius "Biuletinį" tenka pasidaryti "šališkam": visų pirma gaunasi neskanus įspūdis. O pagaliau kyla rimtas įtarimas.

Pirma: koks tonas! Jei pirmame biuletinio numeryje dar prisilaikyta stiliaus padarumo, tai antrajame jau marguote marguoja žodžiai ir sakiniai, kaip "melai," "bolševikiškos priemonės," "destruktyvus ardomasis lietuviškos visuomenės kiršinimo darbas," "ardomosios pastangos," "metodai, kuriais KLCT mano savo nusikalstamąjį darbą varyti," "kenksmingas grybas," "aktyvesniai meluojama nedalyvavusiems suvedžioji," "klika," "melas," "neteisybė," gi visi "taurieji lietuvių," "padorūs lietuvių" ir "padorūs žmonės" palikti tik vienoje "savo" pusėje, reiškia visi, kas likosi anapus kalno, nuo šio mo-

mento yra nebe taurūs, nebe padorūs lietuvių ir nebe padorūs žmonės... Nuo kada gi toks staigus sunepadorėjimas įvyko? Ogi nuo tada, kai nuo jų "taurieji lietuvių ir žmonės" pasitraukė. Bet kur logika? Štai sakoma, esą tie nevidonai "pradedą varyti destruktyvų, ardomąjį lietuviškos visuomenės kiršinimo darbą ir imasi griauti visą tai, kas visų padoriųjų lietuvių ištisų metų pastangomis buvo sukurta." Neteisikite, kad nebūtumėt teisiama! Kas gi patikės, kad devyniukei karštai galvų, kurių, anot paties biuletinio, "nervai neišlaikė," išmaršavo iš KLT, visi likusieji KLT emė ir pradėjo "varyti destruktyvų ardomąjį lietuviškos visuomenės kiršinimo darbą" ir "imasi griauti visą tai, kas visų padoriųjų lietuvių ištisų metų pastangomis buvo sukurta"! Juk, išskiriant p. Rudinską, kurs tiesa ne "ištisų metų pastangomis" bet apie vienerius metus padėjo tiems padoriams lietuviams dirbti kuriamajį darbą, visi kiti yra naujokai, dar dėl KLCT ne piršto nepajudinę. Aišku, kad dėl to KLCT nei šilta nei šalta, tai tik jaunatviškas įsidingavimas, kad dėl grupelės naujokų patriukšmavimo tie visi padorieji lietuvių stauga imty griauti savo ištisų metų pastangų vaisius. Tiek dėl bendrojo netaikto "sąjungininkų" elgsenoje.

Antra: Pro tą labai jau nesvankių, stovyklinio žargono dūmėnų uždangą visiškai ryškiai kyšo ir tikrieji tikslai. Tik pasiskaitykime "biuletenyje": "KLCT šios organizacijos (suprask, KLS) nusistatymą žino. Žino, kad ji visuomet buvo (mano pabrakta) ir bus už visų jėgų sutelkima, žino, kad ji, net viena likusi (mano pabr.), kovą dėl didžiųjų tautos uždavinių tės. Žino tą organizaciją pažindama iš anksčiau (mano pabr.)... Šitai kalba "organizacija," dar tebegulinti vystyklusose, vos vieno mėnesio amžiaus! Ir jau kalba, ką ji padarysianti likusi viena! Ir toliau svajingai pareiškiami: "Pirmaus beabejo ta pati organizacija, kuri ji (tą gražiai KLCT pradėtą darbą — J. Pr.) sėkmingai varė — KANADOS LIETUVIŲ SĄJUNGA."

Iki šiol, kaip skaitytojai mato, nė prisikišęs negalėjai suprasti, ką reiškia tos aluzijos į "visuomet buvo," "anksčiau," "net viena likusi" ir t.t. Tik "biuletinio" nr. 3 atskleidžia visą šydą. Čia jau aiškiai pasakoma: 1) kad ta "naujoji organizacija" nori imtis "vadovauti" visoms Kanados lietuvių organizacijoms ir 2) kad ji yra ne kas kita, kaip agentas iki šiol iš vardo ir iš gražaus vardo gyvavusiai Montrealio Lietuvių Sąjungai atjauninti ir ją paversti vadovaujančia visam Kanados lietuvių organizacijų gyvenimui. Štai: Kanados Lietuvių Sąjungos Centro Valdybos "Viešame pareiškime organizaciniais reikalais" sakoma: "...KLS visuomet buvo ir bus už tai, kad šiam darbiui būtų suburti ne tik visi padorūs lietuvių individualiai, bet ir visos lietuviškos organizacijos..." "Kad šitoks centras galėtų sėkmingai veikti, kad galėtų panaudoti visas lietuviškas pajėgas, KLS Centro Valdybos nuomone, būtų geriausia, kad jis susidarytų organizacijų atstovavimo principu..."

Ir galų gale, biuletinio pabaigoje pranešama, kad š. m. balandžio 24 d. Montrealyje įvyko senosios (mano pabr.) Kanados

Lietuvių Sąjungos visuotinis narių susirinkimas, kurs apsvairstęs padėję, nutarė Sąjungos veikimą sustabdyti, ją likviduoti ir turįtį paversti parapijos klebono dispozicijai, ... užleisdama dirvą tų pačių tikslų siekiančios platesnės KLS organizacijos Montrealio skyriui, išsikūrusiam vos viena diena prieš tai.

— o o o —

Tai kam visa ta tulžis ir pykimas, jei KLCT nepasiduoda sugriaunama! Juk iš čia cituoti pasisakymų aišku, kaip diena, kad KLS steigėjų tikslas yra, sugriauti bei panaikinti KLCT ne tik kaip KLT skyrių turėtoją, bet ir kaip lietuviškų organizacijų apjungiamąjį centrą, ir save pastatyti ne tik visų KLT skyrių paveldėtoja, bet ir visų lietuviškų organizacijų pajungėja. Ar ne perdaug norima apžioti, vyrai! Štai, kur šuo pakastas. Kam tai taip būtinai reikalinga? Juk patys atskaldiniai (atleiskite, bet kaip gi kitaip atskilusius lietuviškai pavadinti?) savo biuletinio nr. 2 rašo apie KLCT darbą, kuri "didžiosios visuomenės ir draugiškų organizacijų pritariama," siekdama "sujungti didžiajam tikslui visus Kanados lietuvius be pažiūrų skirtumo," vadovausi kovai ir nuveikusi didelių darbų. "Taip, teisingai. Šita organizacija pradėjo didelį, gražų, lietuvių tautai vertingą darbą ir, ypač pastaraisiais 1948 metais, pasiekė gražius rezultatus" (Biul. Nr. 2, pusl. 11) Ar daug tais metais KLCT padėjo tie narsūs veikėjai, kurie šandien, pasigavę dalelę jos skyrų narių ir pasivadinę kitokiu vardu, rėkdami stengiasi tą KLCT su purvais sumaišyti ir sugriauti?

Čia kažkas kaltas. Žinoma, tik "ne mes"! "KLS Centro Valdyba konstatuoja, kad dėl susidariusios painiavos kalta yra tik KLCT ir daugiau niekas" (Biul. Nr. 3, pusl. 3). "Bet mes neprisiimame nė šešelio šitos kaltės sau" (Biul. Nr. 3, pusl. 21). Ar čia tik ne čigonas

patys muša ir pats rėkia arba vagis šaukia laikykite vagį!

— o o o —

Asmeniškai kalbant, labai sunku laikytis savo nuomonės, kada tos nuomonės pasidaro dvi ir pradeda savo tarpe piau-tis. Vienai pusei vis tik nepatiks. O gi ir vienoje ir kitoje pusėje daugybė gerų žmonių ir daug net gerų pažįstamų ir bičiulių. Ir su kartėliu tenka pabrėžti, kad ginčai yra toks pik-tas antkritis, jog geriausi būvė draugai pasidaro "priešais," ir kas blogiausia — juo toliau ginčijamasi, tuo labiau sugriaunamas kelias atgal, į susipratimą. Skaitant tą patį "Biuletinį," gaunasi įspūdis, kad jo autoritai visu giliausiu įsitikinimu gina savo reikalą, ir jei ne tie prasaritimai, tai iš formalios pusės jų argumentacijai stačiai nebūtų kas prikišti. Faktas yra,

Komandorius Everet O. Rigbee rastas karo laive negyvas, grėta jo sulėję revolvėris. Mažuma, kad jis pats nusišovė. Žinoma sako, kad pasakytinai, bet jis buvo labai išvargęs, kelis metus neturėjo jokių atostogų.

patys muša ir pats rėkia arba vagis šaukia laikykite vagį!

Šiai ar taip, atvirumas visuomet padoresnis dalykas. Yla juk čia tiek aiški, kad pati lenda iš maišo. Todėl ar ne gražus būtų "sąjungininkams" Amerikos lietuvių pavyzdys. Ten savo laiku gyvavo Amerikos Lietuvių Susivienijimas, lygiai kaip ir Kanados Lietuvių Centro Taryba apjungęs visus lietuvius be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo. Praktikuojantiems katalikams tai nepatiko, jie norėjo turėti savo, vieny grynų katalikų organizaciją, tai jei vieno seimo metu taip ir padarė: išėjo iš SLA ir įsikūrė savo SLRKA. Jie nesisavino jokio apgaulingo vardo masėms privilioti, bet paliko tą patį vardą, tik aiškiai precizavo savo konfesinę priklausomybę, taigi šalia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išsteigė Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Ir abidvi organizacijos gražiai sutelpa ir neturi reikalo varžytis nei bartis.

Dabar gi, kaip ir begudrausė, teisybės ilgai nenuslėpsi. Štai tas prasaritimas, kalbant "Biuletenyje" apie senąją Kanados Lietuvių Sąjungą, kuri tuojau

"mirė" vos itk jos vaikui gimus, pasisakyta, kad jos vaikas, tai yra kovo 27 d. gimusioji KLS siekia tų pačių tikslų, gi senosios KLS tikslai buvo, tiesa, garbingi, gražūs, patriotiški ir kilnūs, bet jie buvo siekiami per aiškiai konfesinę katalikų organizaciją, kurioje kitaip ar ne visai taip tikintiems negalėjo ir nebuvo vietos.

Tad kam gi tos senosios KLS vaikas, "naujoji" KLS savo "deklaracijoje" (Biul. Nr. 1, pusl. 4) sako: "KLS Centro Valdyba, pasiryžusi suteikti geriausias pajėgas, kviečia visus skyrių narius dar labiau suaktyvinti savo veiklą, o skyrių nariais dar nesančius visus geros valios lietuvius — ir senuosius imigrantus ir naujusius ateivius be pažiūrų ir religijos skirtumo — burtis draugėn didžiajai viso pasaulio lietuvių veda-mai tėvynės laisvės kovos misijai." Juk tai neteisybė rašoma oficialiame dokumente, kuomet čia pat to paties biuletinio pusl. 9, kalbant apie Statuto priėmimą, pasakyta, kad "Toliau statutą svarstant suvažiavimas vienbalsiai priima pasiūlymą \$5 išbraukti," gi tas \$5 kaip tik ir kalbėjo apie subūrimą visų lietuvių "be pažiūrų ir religijos skirtumo," jei tik trokšta Lietuvos išlaisvinimo.

— o o o —

Asmeniškai kalbant, labai sunku laikytis savo nuomonės, kada tos nuomonės pasidaro dvi ir pradeda savo tarpe piau-tis. Vienai pusei vis tik nepatiks. O gi ir vienoje ir kitoje pusėje daugybė gerų žmonių ir daug net gerų pažįstamų ir bičiulių. Ir su kartėliu tenka pabrėžti, kad ginčai yra toks pik-tas antkritis, jog geriausi būvė draugai pasidaro "priešais," ir kas blogiausia — juo toliau ginčijamasi, tuo labiau sugriaunamas kelias atgal, į susipratimą. Skaitant tą patį "Biuletinį," gaunasi įspūdis, kad jo autoritai visu giliausiu įsitikinimu gina savo reikalą, ir jei ne tie prasaritimai, tai iš formalios pusės jų argumentacijai stačiai nebūtų kas prikišti. Faktas yra,

kad "Taryba" nėra tinkamas pavadinimas individų organizacijai, faktas yra, kad Sąjunga yra ir gražus ir aiškiai apibūdinąs vardas, faktas yra, kad pati KLCT siekė savo skyriams, KLT skyriams, susidaryti savo centrinį organą arba išsirinkti savo centro valdybą. Jei KLS steigėjai to būtų tiesieję, jie tautai galėjo siekti bendrai, o ne atsiskyrę ir evoliucijos, o ne revoliucijos keliu. Jei būtų dikta-vęs šaltas protas ir geri norai, o ne kas kita, tai pastebėjus, kad senieji veikėjai ir dauguma KLCT narių nenori savo užauginto vaiko atiduoti dar mažai pažįstamiems ar visai nepažįstamiems jauniems bei naujiems žmonėms, tai nereikėjo tą vaiką pasigrobti! Ar taip labai jau svarbu, ar metais anksčiau ar vėliau — svarbu, kad darbas eitų darniai ir kad vienybė bei broliškumas būtų išlaikytas. Ar ne tai svarbiau? Ką dabar pelnė KLS kūrėjai, kad ir pasiekę "savo," lauždamiesi pro duris, jei iš gerų norų tik pragarui juoko. Sakoma, kad ir pragaras gerais norais grįstas. Ir bendrai, ar tas lošimas vertas sudegintų žvakių (atleiskite už vertimą)?

Kokia įmanoma išvada? Vyrai, teks taikintis! Ar vienu ar kitu atveju teks taikintis: 1) Jei KLS steigėjai nori susikurti konfesinę ar savą kurią ideologinę organizaciją, jie turi pasakyti atvirai. Demokratiškoje tvarkoje niekas negali trukdyti organizuotis pagal įsitikinimus ir t.t., 2) Jei siekia tų pačių tikslų, kaip ir KLCT, kaip steigėjai priešaikausia siekia, tai — juo labiau — ermyderis nepateisinamas ir patartina grįžti, o jei jau ambicijos grįžti neleidžia, tai bent sulaukyti įkarštį ir veikti pagal savo geriausias norus iki kitam seimui, kuriam arba paduoti vieni kitiems rankas arba atsiskirti, bet kaip džentelmenai, ir jei jau negali sugyventi Lietuvių Tremtinių Bendruomenės pavyzdžiu, tai sugyventi SLA ir SLRKA pavyzdžiu. — J. Pronskus

SAVE MONEY!

NORI STATYTI? PATAISYTI? PERMODELIUOTI?

Dėl statybos medžiagų pamatykite mus pirmiau. Mes turime didelį pasirinkimą langų, durų ir sietelių, atsimtų iš Armijos, kuri yra puiki vasarinių permodeliavimo ir pataisų. Sustokite ir pamatykite mūsų modelį garažą; mes ne tik statome garažus, bet ir juos taisom. Taupykit pinigų, atsilankykite!

Southwestern LUMBER CO.
7437 SO. WESTERN AVENUE
Grovehill 6-5656.

PRIDUOK SKAIDRŲ NAUJA GRAŽUMĄ JESŲ NAMAMS:

DUPONT FLAT WALL PAINT
NAUJOS POPULIARISKOS SPALVOS

Pridėk spalvą, malonumą ir apsaugą — ekonomiškai — jūsų namų vidui su Dupont Flat Wall Paint! Namų savininkai mėgsta tos malevos pirmenybę keliais atžvilgiais:

- ★ Tepasi lengvai, vienodai
- ★ Paviršius gaunasi lygus, švelnus
- ★ Džiūsta greit
- ★ Didelis pasirinkimas populiarių spalvų. **\$3.95**

BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE

3214 SO. HALSTED ST.
CALUMET 5-4667

DUPONT AUTHORIZED DEALER PAINTS

DIRBTINIUS DANTIS, TAIPGI Dantų Plokštes Čia Padarome

GREITAS PATARNAVIMAS
Plokštes padarome moksliskai. Naujausias, peršviečiamos plokštelės ir Acrylic dantys. Kreipiamie specialų dėmesį į dalimis darytas plokšteles (plates). Pataisome į tris valandas. Visą darbą padaro ekspertai technikai. Mes darome dirbtinius dantis tiksliai pagal išpaudimus, ir gautus užsakymus nuo Illinois Registruotų Dantistų. Greitai pataisome. Vartojame geriausią medžiagą ir geras darbas.

Čia kalbama lietuviškai.
CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. Chicago Ave.
Tel. CHESAPEAKE 3-2926
CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA
— IS STOTIES —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 valandos ryto.
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos nandingos

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

Your favorite drink tastes finer with...

SCHENLEY

—nes tai teiks jums
SENESNĖS DEGTINĖS*

Retos **5, 6** ir **7** metų senumo degtinės, sumaniai sumaišytos su prieš-karinės rūšies grūdų neutraliais spiritaais, visad padaro Schenley skanesne ir puikesne.

Palyginkit Schenley's Back Label su bet kokia kita žinoma rūšim! Ženklas ant užpakalio bonkos turi pasakyti degtinių amžių mišinį. Palyginimas parodys, kad Schenley duoda jums senesnes degtines... bet ne daugiau mokėsite.

Nuo SCHENLEY tai SENOS DEGTINĖS Vieta.

\$3.94 \$2.48 \$1.26

*RARE BLENDED WHISKEY 86 PROOF. THE STRAIGHT WHISKIES IN THIS PRODUCT ARE 5 YEARS OR MORE OLD. 35% STRAIGHT WHISKEY. 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. 10% STRAIGHT WHISKEY 5 YEARS OLD. 21% STRAIGHT WHISKEY 6 YEARS OLD. 4% STRAIGHT WHISKEY 7 YEARS OLD. COPR. 1949. SCHENLEY DISTRIBUTORS, INC., N. Y. C.

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4c per copy	

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiojant:	
Viena kopija	4c
Savaitei	25
Mėnesiui	.90

Užsienio:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Žemės ūkio Mechanizavimo Pasekos

Metai iš metų Amerikos farmų gyventojų skaičius mažėja. Mažėja ta prasme, kad jie sudaro vis mažesni ir mažesni nuosimti viso krašto gyventojų. Dar 1930 m. Amerikos farmose gyveno 25 nuosimčiai visų žmonių. Bet dešimčiai metų praėjus tas nuosimtis buvo žymiai mažesnis.

Krašto ekonomijoje fermerių mažėjimas sudaro labai svarbų socialinį faktorių Amerikos istorijoje. Tai liečia mus visus, — daro įtakos krašto ūkiui bei politikai. Farma, taip sakant, buvo individualizmo rezervuaras. Tai buvo vieta, kur šeimos galėjo pasidaryti sau pragyvenimą ir gyventi nepriklausomai. Faktiškai Amerika prasidėjo kaip fermerių kraštas. Bet juo labiau pramonė vystėsi, juo pasireiškė vis didesnė tendencija tarp fermerių keltis į miestus.

Net karo metu, kai kainos farmų produktams labai pakilo, tam tikras farmose dirbančių žmonių skaičius vis dėlto išsikėlė į miestus. Tas išsikėlimas dabartiniu laiku eina dar sparčiau. Labiausiai jis yra jaučiamas medvilnės auginimo juostoje, kur mašinos vis labiau ir labiau pavaduoja žmogaus fizinę jėgą. Apskaičiuojama, kad kai kurios pietinės valstijos, kur auginama medvilnė, neteko apie vieno trečdaliu juodukų šeimų, gyvenusių farmose.

Karai paprastai Amerikos fermeriams atnešdavo gerovę, kadaigi paklausa žemės ūkio produktams tuoj padidėdavo, kainos pradėdavo smarkiai kilti. Taip buvo po Pirmojo Pasaulinio karo, taip atsitiko ir dabar, kai pasibaigė paskutinis karas. Tačiau vos spėjo 1918 m. pasibaigti karas, kaip jau kitais metais prasidėjo didelis kainų atslūgimas, kuris tęsėsi 10 metų. Kaip jau minėjome, 1930 m. Amerikos farmose gyveno 25 nuosimčiai viso krašto gyventojų. Vienok jų pajamos tesudarė tik 9 nuosimčius viso krašto pajamų. Konkrečiau kalbant, jų metinės pajamos tada lyginosi maždaug penkiems bilijonams dolerių. Farmeriai buvo prasiskolinę, — kas penktas jų turėjo užtraukti didelį morgičių.

Per šį karą Amerikos fermeriai nepaprastai atsigriebė. Jų metinės pajamos net pernai ir užpernai siekė maždaug 28 bilijonus dolerių. Nors pastaruju laiku kainos žemės ūkio produktams pradėjo smukti, bet fermeriai negali labai nusiskusti, juo labiau, kad retas jų bėra tiek išskolinęs, kaip seniau. Be to, valdžia yra parūpinusi savo rūšies ramsčių, kurie neleis farmoms taip sumukti, kaip po pirmojo karo. Tie „ramsčiai“ — tai visokios subsidijos, kurias fermeriai gauna iš valdžios.

Nežiūrint nepaprasto fermerių būklės pagerėjimo, tendencija tarp jų keltis į miestus vis dėlto nesustojo. 1940 m. farmose dar gyveno 23 nuosimčiai visų Amerikos žmonių. Šiandien tas nuosimtis yra mažesnis, negu 19. Vadinasi, iš 140,000,000 Amerikos gyventojų farmose gyvena tik apie 25,000,000.

Kur farmų gyventojai keliasi? Aišku, į miestus, kur yra visokios įmonės. Ten jie susiranda sau darbo. Iš kitos pusės, jie sudaro miestams didelę problemą, kuri vis dar tebėra sunkiai išsprendžiama, — tai gyvenamųjų namų trūkumas.

Dabar kyla kitas klausimas: ar farmų gyventojų mažėjimas nepažeis žemės ūkio produkcijos.

Tokio pavojaus nenumatoma. Amerikos farmos yra vis labiau modernizuojamos ir mechanizuojamos. O juo labiau farmose naudojama įvairios mašinos, juo mažiau reikia gyvyšios jėgos, atseit, darbininkų. Faktiškai farmų mechanizavimas kaip tik ir veda prie to, kad fermerių skaičius vis labiau mažėja.

Valosi

Anglijos darbiečiai pagaliau pradėjo valytis. Ilgą laiką jie toleravo aiškios Maskvos bendrakerelivius, iš kurių Konni Zilliacus buvo pats įžymiausias. Nuo „tikrypdavo. Tiek parlamente, į kurį jis buvo išrinktas darsiosios Maskvos linijos“ Zilliacus beveik niekad nenubiečių sąrašu, tiek įvairiuose minguose ir suvažiavimuose jis visada užgirdavo Maskvos vedamą politiką, o pasmerkdamo tuos, kurie tai politikai nepritarėdavo.

Žinoma, laisvam laisvė. Zilliacus gali garbinti Maskvą, kiek tik jam patinka. Bet buvo tiesiog juokinga, kada jis tai darė priklausydamas partijai, kurios nusistatymas Maskvos atžvilgiu yra griežtai priešingas. Anglijoje juk yra Komunistų partija, kuri Zilliacusui yra artimiausia, — tai partijai jam ir dera priklausyti.

Komunistams tarnaudamas, Zilliacus naudojo darbiečius tik kaip priemonę tam, kad galėtų patekti į parlamentą. Dabar jis to nebegalės daryti: nebegalės darbiečių kauke savo komunistišką veidą bepridengti, nes tapo pašalintas iš Darbo Partijos. Kartu su juo buvo pašalintas ir Leslie Solley, kitas darbiečių parlamento narys, kuris su atsidavimu tarnauja Maskvos interesams.

V. KUDIRKOS MIRTIES SUKAKTUVĖMS BESIARTINANT

1949 m. lapkričio mėn. 16 d. dirbo gydytojo darbą Šakiuose. Laikotarpiais gydėsi plaučių tuberkuliozės ligą Kryme. 1895-99 metais sirgo Naumiestyje ir jau menkai vertėsi gydytojo praktika. 1896-1898 m. redagavo „Varpą“, o per tą laiką jį taisė, prižiūrėjo, jam rašė ir rūpinosi leidimu bei platinimu. 1899 m. lapkričio mėn. 16 d. mirė ir palaidotas Kudirkos Naumiestio kapuose.

Be plačios visuomeniniai-politinės veiklos Vincas Kudirka parašė daug originalinių kūrinių ir vertė į lietuvių kalbą iš svetimų kalbų. Daugumą jo raštų surinko ir spaudai parėngė Juozas Gabrys (Paršaitis). Išleido Amerikos lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugija, o atspaudė von Mauderodės spaustuvė, Tilžėje, 1909 metais. Išėjo šešios knygos su E. Loevy ir A. Brako iliustracijomis. Prie knygų išleidimo prisidėjo savo lėšomis net 48 Amerikos lietuvių draugijos. Atskiruose tomuose tilpo:

- I. Biografija. Satyros. Eilės. IV—233 pusl.
- II. Tėvynės Varpai 1889-1899 m. — 383 pusl.
- III. Kritika. Mokslas. Politika. Smulkmenos.
- IV. Dramos. (Mindaugis. Kešutis. Narimantas. Vaidilos paskala. Vėlinės.) — 317 pusl.
- V. Apysakos. — 256 pusl.
- VI. Dramos (Orleano Mergele. Nilius Tell. Kainas) — 402 pusl.

Ne visi V. Kudirkos raštai surinkti ir šiuose tomuose atspausdinti. „Praleistas net Tautos Himnas ir ypač aktuali bei plati Vinco Kudirkos korespondencija. Šiuos raštus jau sunkoka kur surasti. Aktualėja antrosios, papildytos ir pataisytos laidos reikalas. Antroje laidoje galėtų tilpti ir platus raštai apie Vinco Kudirką — kudirkika.

Vincas Kudirka rašė ir muzikos dalykus. Harmonizavo lietuvių liaudies dainas, parašė veikalą „Nemuno vilnis“ ir keletą dalykėlių pianinui.

Iki sukaktuvių nedaug laiko teliko. Kas sugebame — sukrusime! Tinkamai paminėkime garbingą lietuvių tautos vyrą — dr. Vinco Kudirką. Atnaujinkime Vinco Kudirkos mintis, idėjas, siekimus!

— Juozas Šalna

Kiniečiai nepalieka lėktuvų

HONG, KONG, Kinija, geg. 18 d. — Iš Šanchajaus išvežti visi kiniečių lėktuvai, lakūnai ir atsarginės dalys. Kiangwan bazėje dar yra keli kareiviai, kuriems pavesta saugoti aviacijos sandėliai. Manoma, kad šiomis dienomis bus išvežti ir lėkūčiai. Evakuacijos darbe dalyvavo Formozos lakūnai.

* Tvirtinama, kad marš. Chiang yra Šanchajuje ir vadovauja kovoms.

* J.V. atstovas Paul R. Porter pareiškė Ženevos konferencijon suvažiavusiems atstovams, kad sovietų valdžia išnaudoja visas rytų Europos valstybes. Rusai veža iš jų turtais, bet neatšilygina. Albanijos ir Bulgarijos atstovai protestavo, jie tvirtina, kad sovietų valdžia minėtų kraštų neišnaudoja.

„NAUJIENOS“ — nessemiamas žinyno ir išminties šaltinis. Skaitėkite jį ir kitus raginkite skaityti.

Prezidentas Trumanas itelkė gen. Lucius D. Clay medali už gerai atliktą darbą. Buvo pagerba ir ponis Clay, kurį visus tris metus kartu su vyru gyveno Vokietijoje. Gen. Clay mano, kad su komunistais dar teks vesti atkakli kova, kol bus padėti pagrindai nuolatinėi taikai.

DĖL „SUVALKIJA KARO UGNYJE“

Straipsnis „Suvalkija karo ugnyje“ suteikia daug įdomių žinių, kaip Sudavų žemė pergyveno dvi šurpiais karo okupacijas. Bet gi tame straipsnyje yra išbrovęs vienas netikslumas, kurį čia atitaisome.

Tame straipsnyje yra pasakyta, kad vokiečiams išbrovęs ir Lietuva kai kuriose vietose pačių vokiečių buvo suaudyti Lietuvos partizanai sukilę prieš rusų okupaciją. Ir tai buvo tie partizanai šaudomi todėl, kad jie neturėję atitinkamų ženklų. Tai ne visai jau taip nekaltai buvo. Vyriausioji karo Hitlerio būstinė gerai buvo informuota, kad visa Lietuva yra pasišiausiusi prieš rusų okupaciją ir kad toji kurį laiką buvusi tyli pozicija, anksčiau ar vėliau pradėdanti aktinai veikti, kad Lietuva slaptai ginkluojasi, kad tų ginklų esą visur paslėpta ir Lietuvos žmonės laukia tik atitinkamo momento kada sukilti. Taip įfat Hitlerio karo būstinė turėjo žinių, kad tasai sukilimas nebus vokiečiams palankus, kad sukilteliai savo žygiu dės visas pastangas atstatyti Lietuvos suparalizuotą valstybinį gyvenimą. Suprantama, Hitlerio užsienioose siekiamiems tikslams, o pirmoje eilėje jo užsienio kolonizuoti Lietuvą ir iš viso, jį išbraukti iš gyvųjų tarpo, toksai Lietuvos žmonių sukilimas ne visai patiko.

Taip juo norėta, kad Lietuvos žmonės pasipriešintų rusams, nes tuo pačiu palengvintų vokiečių karo žygi į Lietuvą, belgi tasai Lietuvos žmonių sukilimas, pagal Hitlerio numatytą planą; vokiečių kariuomenei įgyvavus j Lietuvą, tuoj turėjo būti sutramdytas, tai yra Lietuvos partizanai nuginčiuoti, o vokiečių kariuomenei jau okupavus Lietuvą, pirmasias tris dienas net Lietuvos partizanai šaudomi, kad tuo pačiu mūsų tautos atsparumą galutinai palaužtų. Todėl, vokiečių kariuomenei ir buvo duotas atitinkamas įsakymas, kuris derinosi su senesniu jo įsakymu: vokiečių kariuomenei įgyvavus j svetimą kraštą pirmas tris dienas vokiečių kariai gali pasipriešinkauti, bet tik tais atvejais, jei karys namuose neranda tų namų savininkų. Toksai plėšikavimas, vokiečių karių terminologija triant, buvo vadinamas organizuotu darbu, ar panašiai... O įgyvavus j Lietuvą slapta Hitlerio karo būstinės nurodymu buvo įsakyta kur galima šaudyti ir Lietuvos partizanus. To įsakymo pasėkoje vien tik Alytus prie šventoriaus, rodos, tvoros, buvo sušaudyta keletas dešimčių lietuvių partizanų, tame skaičiuje vietos kunigas. Kadangi buvo šaudoma iš karto visi, tai tarp sušaudytųjų keletas partizanų

gyvais išliko. Taip pat ne didelis partizanų būrelis buvo sušaudytų Šakiuose. O netoliše Kauno ties Išlaužiais vietos partizanai pergyveno didžiulę tragediją. Šie vyrai iš mūšio su bolševikų kariuomene vienu daliniu, tą mūšį laimėję geroje nuotaikoje su visais ginklais ramiai traukėsi Išlaužio link. Čia juos pasitiko vokiečių dalinys. Vyrai nieko blogo neturėjusdami, ramiai ir linksmai žygiavo tolyn. Vokiečiai pastoj o jiems kelią ir juos nuginklavo.

Tie lietuvių partizanai, viso keletas vyrų pasidavė ginkluojami ir aiškinosi kame reikalas. Vokiečių, tos kariuomenės dalinys j tai visai nepaisė ir net tuomet partizanai nieko blogo neįėjau, kaip juos pristatė prie sienos. Vokiečių kariai čia paleido j tuos partizanus dar besišypsančius šūvis. Visi partizanai negyvais krito. Visą apylinkę šis įvykis šurpu nukrėtė. Pasipylė skundos ir įvairūs pranešimai vokiečių armijos štabui, kuris žygiavo j Lietuvą. Ir tuomet vokiečių armijos vadovybė aiškinosi Hitlerio karo vyriausioje būstinėje. Ir rodos kelioms dienoms prasilinkus, gautas iš tos būstinės nurodymas, kad liautis lietuvių partizanų šaudytus, o tik juos visur nuginkluoti. Mat, vokiečių armijos vadovybė bežygiuojanti Lietuvos laikais, tuoj pabūgo, kad tokiu savo elgesiu visą Lietuvą sukels ant kojų ir tuo būdu vokiečių armija turės ilgėsiams laikams Lietuvoje palikti savo stiprokas karo igulas ir tuo pačiu pirmas karo linijas susilpnys. Be to, dar vokiečių armija, kuri Lietuvoje operavo, buvo labai užinteresuota galimai daugiau gauti iš Lietuvos ūkininkų maisto, kad netektų jįsai iš toliau gabenti, nes tai būtų labai ap sunkintos visos susisiekimo priemonės. Todėl, vokiečių armijos vadovybės tuos samprotavimus, Hitlerio karo vyriausiojo būstinė paboj o ir įsakė liautis partizanų šaudytus.

Mat, kai kuriose vietose, rodos ties Ukmergeje ir dar kitur, būta tokių atsitikimų, kad lietuvių partizanai vokiečiams geruoju nepasidavė nuginkluojami ir tenai būta su vokiečiais susirėmimų.

Tai vokiečių armija tuoj pajuto, kad lietuvių partizanai sukilo ne todėl, kad vokiečiams padėti, bet kad Lietuvos valstybės normalų gyvenimą atstatyti juo labiau, kad lietuvių partizanų kovų pasėkoje, Kaune buvo sudaryta Lietuvos Respublikos laikinoji vyriausybė ir kad Kauno miestas, dar vokiečiams neatėjus, jau buvo nuo bolševikų kariuomenės apvalytas. Kauną v. kariuomenė pasiekė, rodos, tik j

ketvirtą karo dieną, tai yra tuomet, kuomet Kaune jau nebuvo nei vieno bolševikų kario. Kauno miesto priemiesčiai sukilimui jau buvo pasisruošę karo išvakarėse ir visvien ar karas tarp rusų ir vokiečių būtų prasidėjęs, ar ne, Kaunas būtų sukilęs. Jis sukilo to karo pirmą dieną iš ryto.

Kauno miesto priemiesčiai — Šančiai, kur daugiausiai buvo gyvenama darbininkų, jau tos dienos dešimtą valandą buvo nuo rusų bolševikų kariuomenės apvalytas. Visos pramonės įmonės jau buvo ginkluotų darbininkų užimtos.

Jei dar rytojaus dieną, Šančiuose kai kuriose vietose būta susirėmimų, tai tik jau su mažučiais rusų kariuomenės likučiais, kurie įvairiuose namų rūsiuose buvo pasislėpę, bet didžiulės Šančiuose kareivinės, jau sekmadienį, tai yra birželio mėn. 22 dieną, sukilusių lietuvių partizanų buvo galutinai užimtos.

Kauno miesto lietuvių partizanų štabas nelegaliai jau sukilimui buvo pasisruošęs birželio mėn. 20 d. ir tik laukė gero momento sukilti. Gi, vokiečių-rusų karas prasidėjo birželio mėn. 22 d. Nelegali organizuota partizaninė veikla, Lietuvoje prasidėjo apytikriai 1941 metų balandžio mėnesio, tai yra tuomet, kuomet dar visais Lietuvos keliais kupini traukiniai visokiomis gėrybėmis tiek maisto, tiek benzino ir kito pavidalo plautke plaukė pas rusų sąjungininkus vokiečius, j Vokietiją. Gi separatiniai, dar neapsijungus, dar ryšių nesumezgas, paskiromis vietomis Lietuvoje partizaninis judėjimas prasidėjo 1940 metais liepos mėnesio pabaigoje, tai yra tuomet, kuomet tarp rusų ir vokiečių buvo tikri bičiuliški santykiai ir kuomet Lietuvoje prasidėjo gausūs Lietuvos žmonių suėmimai. Tai toji dar palaida, neorganizuota būsima partizaninė veikla buvo lyg rusams atsakymų j jų Lietuvos žmonių suminėjimus. Pirmiausia pagrindiniai įvairiais vardais pasivadinę partizanai susiorganizavo Vilniuje 1940 metų rudenio. Jis čia tasai partizaninis judėjimas persimetė j Žemaitiją, o Kaune tasai rusams pasipriešinimas, kad ir vėliau susiorganizavo, bet jau pagrindiniai, su savo sukilėlių štabu.

Vokiečių sekimo organai Lietuvoje turėjo pakankamai savo sėklių, kurie atsidėję šiam pasauliniam karui prasidėjus, sekė Lietuvos žmonių nuotaikas. Rodos, 1940 metų pabaigoje Naujienose apie tai buvo iš Lietuvos rašyta. Tarp kito, tuomet buvo suminėta, kad tokių vokiečių sėklių nemaža esama Olandijos prekybos įstaigoje, kurios Lietuvoje turėjo savo atstovybes. Mat, vokiečiams sekliams tokiose svetimose firmose buvo saugijami slapstyti. Juo labiau olandų firmose, nes pačioje Olandijoje, kaip žinome būta nemaža vokiečių nacių šalininkų.

Taigi, Lietuva ne todėl sukilo, kad vokiečių rusų karas prasidėjo ir ne todėl, kad vokiečiams palengvinti jų karo žygi j Lietuvą. Ir tai vokiečių Hitlerio vyriausioji karo būstinė gerai žinojo. O žinodama, kad Lietuvos partizanai nėra ir nebus jų talkininkais, buvo įsakiusi pirmas tris dihas karo su rusais pradžios lietuvių partizanų šaudyti, tai nebuvo iš vokiečių pusės kaž koks nesupratimas, bet visai apgalvotas veiksmas.

Siuo tasai netikslumas, kuris yra išbrovęs j str. „Suvalkija karo ugnyje“ — atitaisomas. Būtų gera ir visais atvejais naudinga, kad iš lietuvių partizaninių kovų dalyvių dabar rašytų savo prisiminimus. Tai tokia gausi medžiaga, kuri verkte verkia prašydama viešumos. —V.

Tariamasis lietuvių senovės raštas ir jo ieškojimas

Prof. VACLOVAS BIRZISKA

RAŠTAS SUDARYTAS IS MAZGŲ - IR IPIOVIMŲ MEDYJE

Jau nuo XVI amžiaus pradžios, nuolat didėjančiam susidomėjimui senovės prūsų praeitimi ir jų kultūra, tarp kito ko pradėta ieškoti ir savarankiško prūsisko ir lietuviško rašto pėdsakų. Akstina tam davė jau tuomet atsiradusi legenda apie ostgotų karaliaus Teodoriko raštą, rašytą dar VI a. prūsams su padėka už jam atsiųstą gintarą. Daryta išvada, kad jei yra buvęs toks raštas, tai turėjusi būti ir tam tikra tarpusavio korespondencija tarp prūsų ir gotų, tad ir senovės prūsai turėję mokėti rašyti, ir tuo būdu turėję būti ir savas senovės prūsų raštas.

XVI a. pradžioje rašęs savo kroniką Simonas Grunau tuojau ir pateikė tokio rašto pavyzdį pridėdamas prie savo rankraščio tariamai likusiam legendinio prūsų kunigaikščio Videvuto vėliavos atvaizdą. Nors visą Grunauo kronika buvo supinta iš įvairių pasakų ir pramanytų pasakojimų, kuriais tų laikų istorikai, nesirūpindami savo informacijų tikrumu, pagrįždavo savo veikalus; nors Grunau, duodamas savo atvaizdą, nenurodo nei kur toji vėliava išliko, nei kokiu būdu ji galėjo būti išsaugota per visą tūkstantį metų (jis ją priskiria šeštam amžiui po Kristaus), nei ugnies nepaliesta, nei pelių ar kandžių nesušėta; vis dėlto ne tik XVI a., bet net ligi XIX a. pabaigos—XX a. pradžios ir tā Grunauo atvaizdą rimtai žiūrėta. Iš dalies Grunauo medžiaga pasirėmęs ir žinomasis XVI a. pabaigos Prūsų istorikas ir kartografas Kasparas Hennenbergeris, Motiejus Pretorijus (Deliciae Prussicae knyga XVI) liudijimu, buvo pateikęs panašų į Grunauo pavyzdį prūsiską raštą, nes jis buvęs įsitikinęs, kad dar senais laikais prūsai turėję specifinį raštą, nors savo tarpe susižinodavo raštu, sudaromu iš mazgų ir ipliovimų medyje.

Vel Jonas Brekūnas, Hennenbergerio amžininkas, savo tik iš dalies išsaugotoje Prūsijos istorijoje (išlikusioje rankraščiū), kurią visą savo rankose buvo turėjęs Pretorijus, to paties Pretorijaus tvirtinimu, įrodinėjęs, kad įvairiuose Grunauo kronikos nuorašuose tie tariamieji prūsų raštai vaizduojami nevienodai, bet visi jie primena senąjį rusų kirilicą, taigi visai galimas daktas, kad Grunau, tą raštą pats komponuodamas, naudojosi kokiu pavyzdžiu jam neįskaitomam gudų rašto, parašyto kirilica. Pagaliau ir pats Pretorijus savo "Deliciae" prieina išvadą, kad senovės prūsų kirilicai galėję turėti savo specialinį raštą įvairioms slaptoms žinioms žymėti, ir tai dar nuo VI a., bet ir jis buvo linkęs manyti, kad tas raštas buvęs panašus į gudiskąjį, nežinodamas to, kad tas gudiskasis, ar tikriau bažnytinis pravoslavų raštas VI a. dar apskritai nebuvo žinomas.

Prie šio klausimo ilgai negrįžtama, tačiau naujos sąlygos ir lietuvių senovės rašto klausimui kelti susidarė Didžiojoje Lietuvoje nuo XVIII a. pabaigos, kada politinės krašto nelaimės, žiauri Lietuvos okupacija, trukusi šimtą dvidešimt metų, sudarė palankią dirvą ir lietuvių tautiniam sąjūdžiui atsirasti. Vilniaus Universiteto metu įsigalėjęs literatūroje romantizmas, drauge su atbūdančiu lietuvių patriotizmu, vertė Lietuvos šviesuomenę kreipti ypatingą dėmesį į tuos lietuvių tautos gyvenimo savumus, kurie ją skyrė iš kitų tautų. Dabartyje susidomėta sena, bet gyva lietuvių tautosaka, praecytie ieškota viso, kas galėtų duoti medžiagos senajai lietuvių kultūrai pažinti ir išskelti.

Su dideliu pasitenkinimu konstatuota, kad šimtmečiais įvairių (bet toli gražu ne visų) vokiečių rašytojų skleidžiama mintis, jog savo gyvenimo priešausryje, prieš-krіkščioniniiais laikais, lietuvių tauta buvusi nekultūringa, laukinė, yra kiaurai neteisinga. Geresnis savo praecies pažinimas išskėlė daug tokių faktų, kurie ypatingai teigiamai prieš senąją Lietuvos politinę santvarką. Bet ir grynai kultūrinėje srityje susidomėta ypač lietuvių mitologija, senąja religija, vidaus gyvenimu. Ir čia, susidūrus su gudiškosios rašto kultūros įtaka Lietuvos gyvenimui, naujai atbudusi tautinė ambicija vertė ieškoti ir savito senovės lietuvių rašto. Jei Lietuvos ir lietuvių valdomi ir tvarkomi gudai turėjo savo raštą, jei skandinavai turėjo savo runas, jei graikai ir romėnai, iš kurių anuo metu buvo kildinami lietuviai, ne tik turėjo savo raštą, bet ir literatūrą, visą tūkstantį metų stebinusią visą kultūringą pasaulį ir likusią gyvą ir tada, kada

pačios tos tautos seniai jau buvo išnykusios, tai lietuviams patriotams atrodė nepriimtina mintis, kad senieji lietuviai nebūtų sukūrę savo, lietuviško rašto. Atrodė, kad jis turėjęs būti, nors nei vienoje bibliotekoje, nei viename archyve neišliko jokių to rašto pėdsakų. Tų raštų dingimą stengiasi išaiškinti karų ir gaisrų nelaimėmis, kurios, sunaikindamos ištisus Lietuvos plotus, savaime sunaikinusios ir atskirus senovės lietuvių rašto paminklus.

KALBOS APIE AKMENĮ SU LIETUVISKAIS PARASAIS

Tačiau tokio aiškino kitiems buvo per maža. Jie stengėsi surasti ar net sukurti įvairius to tariamojo buvusio rašto paminklus. Tadas Čackis (gimęs 1765 VIII 28, miręs 1813 II) 1800 m. išspausdintame pirmame savo vertingo darbo, "O litewskich i polskich prawach" tome (antras tomas pasirodė 1801 m.) stengėsi surinkti visas jam prieinamas tuo klausimu žinias, bet jų labai maža tesurad. Dar XVIII a. lenkų istorikas ir vyskupas Naruševičius tikinęs Čackį, kad ties Ariogala kadaise buvęs surastas akmuo su kažin kokiais iškaltais senovės parašais. Lietuvos Didysis Kunigaikštis Stanislovas Poniatovskis irgi pasakojęs Čackiui, kad dar Augusto III laikais prie šventosios upės buvo rasti trys vamzdžiai su įvairiomis figūromis ir ženklais; juos karalius buvo dovanojęs ministeriui Bruhliui. Štai ir visos Čackio žinios apie tariamąjį lietuvišką raštą. Aišku, tie duomenys nieko negalėjo įtikinti, nes abudu pasakotojai nepateikė jokių įrodymų, kad tai buvęs koks raštas, o ne paprastas pagražinimas, panašus į tokius, kokius ir dabar žmonės dailina savo dirbinius; lygiai taip pat jie nepateikė jokių įrodymų, kad tie pagražinimai būtų turėję ką nors bendra su senoviniu lietuvišku raštu. Tuo tarpu žiloje senovėje lietuvių gyvenami kraštai turėjo gana glaudžius politinius ir prekybinius sąsitus ir su skandinavais, kurie galimas daiktas, padėjo net Lietuvos valstybės pagrindus ir kurie, Lietuvoje būdami, savo runomis galėjo iškalti ir atitinkamus parašus akmenyse; turėjo lietuviai prekybinius sąsitus ir su arabais, kurių senoviškos monetos protarpiais randamos įvairiuose lietuvių senkapiuose, o jų rašto nepažindami, kiti galėjo jų įrašus palai-kyti ir senoviniu lietuvių raštu.

Ir vėliau laikas nuo laiko Lietuvoje buvo aptinkami akmenys su iškaltais parašais, kurių niekas negalėjo išskaityti. Pavyzdžiui, vokiečis Tschokke sako apie 1847 m. matęs tokį akmenį apie Gelgudinskį. 1885 m. "Aušroje" Mečislovas Davainis Silvestraitis rašė, kad tokį akmenį matęs Alksnėnų kaime, Zemaičiuose. 1907 m. "Vilniaus Žinios" rašė apie panašų akmenį su parašu Birstone ir t. t. Deja, nei vienas tų informatorių, rašydamas apie šiuos tariamuosius lietuviškus parašus, nepateikė jų atvaizdų ir, be to, kiekvienas jų kalbėjo apie akmenis, kurių jau nebuvo jiemis savo žinias skelbiant. Netenka abejoti, kad tokių akmenų Lietuvoje buvo ir dabar yra, bet, matyti, tie visi juose iškalti ženklai su senovišku lietuvišku raštu nieko bendra neturėjo ir neturi.

Žinomas Lietuvos istorikas romantikas Teodoras Narbutas (gimęs 1784 XI 8, miręs 1864 XI 28) savo daugiatomia- me 1835-1841 m. veikle "Dzieje starozytnie narodu litewskiego" ir 1856 m. rašte "Pomniejsze pisma historyczne" irgi surankiojo visas literatūrines ir neliteratū- rines žinias apie lietuvių senovės raštą. Jis surado daug savotiškų parašų moneta- se ir an'pauduose, bet iš tikrųjų nei vieno jų negalima lietuviams priskirti. Surankiojęs Čackiui nežinomą medžiagą, jis, be ko kita, priminė ir aną Simano Grunauo pateiktą atvaizdą vadinamosios Videvuto vėliavos, kurią daug kas laikė, o iš dalies ir dabar tebelaiko svarbiausiu senovės lietuvių rašto buvimo įrodymu.

SUKLASTAVO GROVO KYBURGO KELIONĖS APRAŠYMA

Narbutas išspausdino taip pat ir 1792 m. Lydos teisejo Igno Volskio laišką Adamui Čartoriškiui—seniui, kuriame tas pasakojęs, kad vėl kažin koks Novakovskis Lydos pilies griuvėsiuose 1787 m. radęs 13 pėdų ilgumo, 6 platumo ir 1/2 storumo medines lenteles, sukaltas misinginiais kabliukais į knygas ir išrašytas raštu, kuris nebuvo panašus nei į vieną žinomą raštą; tai esą buvę lietuvių įstatymai, su- rašyti senoviniu lietuvišku raštu. Ir vėl čia paties rašto neduodama, taigi Nova- kovskis galėjo susidurti ir su tokiu žino-

mu raštu, kurio tik jis negalėjo išskaityti. Bet nėra žinios, ar apskritai tos lentelės buvo rastos, lygiai taip pat, ar nebuvo tik tas Volskio laiškas paprastas Narbuto fal- sifikatas. Narbutas, skatinamas savotiško lietuviško patriotizmo, neturėdamas pakankamai dokumentinių įrodymų kuriams nors savo teigimui paremti, lengva širdimi pats sukompnuodavo reikiamus do- kumentus ir ištisas kronikas ar kitus raš- tus. Kaip tik keletą neabejotinų falsifikatų jis tuose pačiuose savo raštuose pateikė ir senoviniu lietuvių raštu buvimui įrody- ti. Tame pačiame rinkinyje "Pomniejsze pisma historyczne", kuriame buvo iš- spausdintas ir anas tariamasis Volskio laiškas, Narbutas aprašė ir kelionę į Lie- tuvą kryžuočių pasiuntinio grovo Kyburgo, kuris esąs aplankęs Lietuvą 1397 m. šiame aprašyme, Narbuto duotame lenkų kalba ir tariamajį su rastame tarp mirusio Lie- tuvos istoriko Onacevičiaus raštu, jo iš- rašytų Karaliaučiuje (Onacevičius tikrai buvo išmatrikulijavęs Karaliaučiaus uni- versitete 1802 VI 2), Kyburgas pasakoja: "Mums rodė kažin kokį raštą, tvirtindami, kad tai lietuviškai, lietuviškomis raidėmis išreikštą, tik nei vienos raidės nebuvo galima suprasti". Šis posakis Narbutui buvo vienas svarbiausių įrodymų, kad senovinis lietuvių raštas tikrai yra buvęs. Kyburgo kelionės aprašymas ilgai daug kam atrodė autentiškas; jį J. Basanavičius buvo ir lietuviškai išvertęs ir atskira kny- gute išleidęs. Tačiau 1918 m. Karaliau- čiaus žurnale "Altpreussische Monat- sschrift" P. Karge išspausdino šiam apra- šymui skirtą straipsnį (Die Gesandtschaft- bericht der Ordenssplitters Grafen Konrad von Kyburg von Jahre 1397 eine polnische Falschung), kuriame įrodė, kad: 1) Elbin- go komturas Konradas Kyburgas keliavo į Lietuvą ne 1397, bet 1398 m.; 2) jis buvęs tik eilinis pasiuntinybės narys, bet ne pa- siuntinys; 3) jis keliavo ne į Vilnių, bet į Gardiną; 4) jis nebuvo didžiojo magistro pavaduotojas, kaip sakoma jo kelionės aprašyme; 5) visas rašto stilius yra ne XIV a., bet XIX a.; 6) pateiktasis rašte Kauno aprašymas yra tikra fantazija, vi- siškai neatitinkanti XIV a. tikrovės, mes anoje senojeje Kauno pilyje galėjo sutilpi- ti ne 4000 žmonių, kaip sakoma aprašyme, bet tik 400 žmonių; 7) jokie Otokaro Ost- tikovičiaus, kurį mini Kyburgas, Lietuvoje apskritai nėra buvę; 8) taip pat pateik- tasis ten Vilniaus aprašymas yra vis a s pramanytas, juo labiau aprašymas šv. Onos bažnyčios tokios, kokia ji buvusi tik nuo XV a. pradžios, bet ne XIV a. pabai- goje ir t. t.

Vienų žodžių, Karge absoliučiai įtikina- mai įrodė, kad visas tas kelionės aprašy- mas yra nuo pirmo ligi paskutinio pusla- pio sufalsifikuotas, tik falsifikavimu, ku- rio originalo apskritai nei Karaliaučiuje, nei kitur kur nėra, jis kaltino ne Narbutą, bet Onacevičių, nes jau prieš 1856 m., kada Narbutas jį paskelbė, jis jau 1842 m. buvo minimas J. I. Kraševskio monografi- joje, "Wilno" trečiame tome. Bet nėra abejonės, kad Kraševskis savo žinią gavo iš Narbuto, o Narbutas čia pasielgė taip pat, kaip ir daugumas senųjų istorinių ir literatūrinių falsifikatorių, suversdami juos seniai mirusiems žmonėms, kurie jau nebegali protestuoti prieš primetamus jiems darbus, ir nepateikdami savo ta- riamai surastų raštų originalų, kaip tai padarė Henka su Swoboda, falsifikuoda- mi pagarsėjęsį Kraledvoro rankraščių čė- kam, ar Aleksiejus Musinas Puškinas, skelbdamas dar daugiau išgarsintą "Slovo o polku Igorëve", kuris buvo taip vyk- siai sufalsifikuotas, kad ir ligi šiolei ne- abejojama jo autentiškumu, nors jis turi absoliučiai visus požymius tikro falsifi- kato, atlikto XVIII a. pabaigoje.

NARBUTAS APMOVE OBSERVATORIJOS ASISTENTĄ MIKALOJŲ GUSEVĄ

Prie tariamojo senovinio lietuviškojo rašto Narbutas dar kartą grįžo į savo am- žiaus pabaigą. Šį kartą į tą reikalą jis pa- mėgino įtraukti gyvą ir autoritetingą as- menį. 1856 m. jis pasiuntė Vilniaus astro- nomijos observatorijos asistentui Mikalo- jui Guseviui nuorašą kažin kokių, tariam- mai jam pačiam nesuprantamų ženklų, esą jo murašytų iš išlikusios per penkis šimtus metų geležinės Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino lazdos, kuri esą 1680 m. buvo rasta ant Strėvos upės krant- o. Ją esą radėjai dovanoję Naugardėlio vaivada Steponui Aleksandravičiui, iš kurio ji patekusi kažin kokiam B. Z., iš to Bogatkai, o šiam mirus, gavęs Narbutas. Šie ženklai atrodė Narbutui priminę kažin kokį kalendorių, taigi jis prašęs Guse-

vą, kaip astronomą specialistą, tuos ženklus išaiškinti. Kadangi Gusevas pats to padaryti nesugebėjęs, tai vėliau Narbu- tas, kuris prieš tai sakėsi tų ženklų nesu- prantąs, nurodė kelią, kuriuo, jo manyimu, čia reikėtų eiti, ir tik po to Gusevas "iš- šifravo" senovinį lietuvių kalendorių, se- noviniais lietuviškais ženklais užrašytą, ir to savo darbo rezultatus paskelbė 1864 m. rusų žurnale "Izvestija Imperatorskago Russkago Geograficeskago Obsčestva".

Čia irgi netenka abejoti, kad visą tą kalendorių parašė pats Narbutas, faktiš- kai pats jį Guseviui išaiškino, ir šiam bė- liko tas žinias paskelbti, nepagalvojus, kad jį čia Narbutas tik vikriai apmovė. Po keliasdešimt metų prie to kalendoriaus klausimo grįžo lenkų archeologas Bolsu- novskis, kuris, neįtardamas falsifikavimų, įrodė, kad žymi to kalendoriaus ženklų dalis yra tokia, kaip ir vadinamųjų Droic- cino plombų, tačiau tų plombų ženklai buvo jau žinomi ir Narbutui ir iš tén jis juos ir pasiskolino, norėdamas sudaryti kalendorių, senoviniais lietuvių rašmenimis parašytą. 1905 m. apie tą patį kalen- dorių, sekdamas Guseviu, rašė "Lietuvių Laikraštėje" N. 51 Algirdas Vilėniskis.

Nors visi čia suminėti faktai buvo ar sąmoningai pramanyti, ar nūviai iš ne- patikimų šaltinių nūrašyti, vis dėlto jie buvo kartojami visų, kas rašė lietuvių se- novės kultūros klausimais; bet buvo mė- ginta tą tariamąjį lietuvių senovės raštą ir rekonstruoti. O "Aušros" laikais, užė- jus antram mūsų romantizmo laiko tar- pu, visos tos senosios žinios vėl atgijo, ir surandama net naujų faktų to rašto buvi- mu. Štai 1883 m. "Aušroje" skelbiama, kad apie 1863 m. iš gyvenusio Medininkų kaime Pamituvio parapijoje iš Domininko Tamošaičio kunigas Bielskis atėmęs ir su- naikinęs knygą, žmonių vadinamą "Įvai- riąja arba didžiąja biblija", kurios kiek- vienas puslapis buvęs rašytas pusiau loty- niškai, pusiau kažin kokių nežinomų raš- tu, kurį tačiau to ūkininko prosenolis mo- kėjęs skaityti; tai, esą, buvęs senovinis lie- tuvių raštas. Nurodomas laiko, vietovės, knygos ir kunigo pavardės rodo, kad pats knygos atėmimo faktas nebuvęs prama- nytas. Bet nei pats "Aušros" koresponden- tas nebūvo tos knygos matęs, ne niekas negalėjo jam paaiškinti, kaip tasai raštas atrodė. Kadangi ta knyga būvusi atėjusi į žemaitiją iš Mazosios Lietuvos, tai čia galima būtų ieškoti ne kokios lietuviškos knygos, rašytos senoviniu lietuvišku raštu, bet greičiausia protestantiškos knygos, gre- ta lotyniško teksto lotynų raidėmis spaus- dintos ar rašytos gotinėmis raidėmis lie- tuviškai ar vokiškai. Tad paaiškinti ir jos atėmimo priežastį iš ūkininko kataliko ir faktą, kad XIX a. viduryje jos negalėjęs paskaityti ūkininkas žemaitis, o gyvenęs dar XVIII a. jo prosenolis jų išskaitęs, ne- ligi XVIII a. pusės ir lietuviškosios katali- kų knygos buvo spausdinamos gotinėmis raidėmis. Kitą vertus, ta knyga galėjo būti rašyta ir vadinamąja "kirilica", gudų baž- nytinės kalbos rašmenimis, kurie oficia- liuose Lietuvos raštuose panaikinti jau XVII a. pabaigoje dar visą XVIII a. buvo plačiai žinomi, nes teismuose tekdavo nuolatos susidurti su įvairiais dokumen- tais rašytais kirilica; XIX a. jau tik isto- rikai tą kirilinį raštą tepaskaitydavo.

Su ypatingu pamėgimu prie senovinio lietuvių rašto buvimo klausimo vis grįž- davo Jonas Basanavičius (gimęs 1851 XI 22, miręs 1927 II 16) savo raštuose "Išz priežasties atradimo Lietuvoje raszyto akmens" (1885) "Karaliaus Mindaugo ir Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio žymėspaudžiai" (1913) ir "Apie senovės prūsų raštą ir Videvuto vėliavą" (1926). Nors jis čia įtraukė ir medžiagą, rastą monetose ir antspaudose, bet pagrindi- kartoją vis tas pačias, iš Grunauo ir Nar- buto imtas žinias, ir nors kruopščiai ir są- žiningai patinko visą galimą medžiagą, ir jis nesugebėjo pateikti nei vieno įtiki- nančio įrodymo. Bet net ir senuosius įro- dymus jis faktiškai prieš savo norą su- griovė, nes, priimanč jo visus įvairiu laiku paskelbtus senovinio lietuvių rašto buvi- mo įrodymus, tektų prileisti, kad senovės lietuvių turėję ne vieną, bet keletą įvai- rių raštų, kadangi Grunauo raidyno ne- atitinka kiti J. Basanavičiaus nustatomi ženklai. Nepateiktė nei vieno įtikinančio įrodymo ir kunigas Juozas Žiogas (gi- męs 1868 III 3, miręs 1935 IX 21), savo archeologiniuose straipsniuose liuddamas ir senovinio lietuvių rašto klausimą.

LIETUVIAI JOKIO SAVO RAŠTO NETURĖJO

Tuo būdu tenka prieiti išvadą, kad ligi šiol nesurasta nei vieno patikimo įrody- mo, kad senovės lietuvių turėjo savo raš-

tą, ir šiuo laiku, kada dar naujų faktų ne- surasta, galima priešingai tvirtinti, kad jie tokio rašto visai neturėjo. Nes apskritai ar jis jiems buvo reikalingas? Prieš susida- rant XI a. pabaigoje—XII a. pradžioje Lietuvos valstybei, vienintelė sritis, kur ir senovės lietuviams galėjo būti reikalingi kokie nors rašto ženklai, buvo reikalas žymėti metus, mėnesius, dienas. Bet ir tam nereikėjo jokio specialinio kalendori- aius, nes galima buvo pasitenkinti pa- prastais brūkšnių ipliovimais medyje, kaip tat, pavyzdžiui, dar ir XX a. daug kur Lietuvoje buvo daroma kaimuose ir dva- ruose, apskaičiuojant atliktas dienas. Val- stybei susikūrus, krašto viduje išsiversta be kokių nors susirašinėjimų; įsakymai buvo siunčiami žodžiu ar krivulėmis.

Raštas tebuvo reikalingas vien tik dip- lomatiniams santykiams su kitomis val- stybėmis palaikyti. Tokių susirašinėjimų nemaža buvo jau nuo Mindaugo laikų, bet rašyta ne lietuvių rašmenimis ir ne lie- tuviškai. Prie didžiojo kunigaikščio kle- mo laikomi tam reikalui raštininkai kita- taučiai, kurie ir parašydavo visus raštus, tačiau irgi ne lietuviškai, bet ta kalba, ku- ri buvo suprantama tam, kam raštas buvo rašomas, taigi rusams buvo rašoma bažny- tine slavų kalba, vokiečiams lotyniškai, vokiškai, kartais ir ta pačia bažnytinė sla- vų kalba, lenkams ir Vakarų Europai, tame skaičiuje ir popiežiams, lotyniškai, o Konstantinopolio patriarchui net grai- kiškai (yra išlikęs toks Algirdo laiškas iš 1370 m.), jau nekaltant apie tai, kad žy- mi tų raštų dalis buvo tiesiog kaimynų falsifikuojami (pavyzdžiui, ordinas falsi- fikavo Mindaugo raštus, tariamai užra- šiusius ordiniu Lietuvos žemes, ar Rygos vienuoliai be Gedimino žinios jo vardu rašė raštus popiežiu). O kada, painijant vidaus valdymui, atsirado reikalas vieną kitą dokumentą ir savo žmonėms paskelb- ti, tai nekurla jokio savo rašto, bet pasi- naudota tuo, kuris jau buvo dvasininkų vartojamas Lietuvos rytų žemėse—slavų bažnytinis, ir juo rašyta daugumas raštų. Čia jokios reikšmės neturėjo tai, kad ab- solutinis daugumas žmonių, kuriems tie raštai buvo skiriami, visiškai jų kalbos nesuprato ir jų raštų teksto negalėjo pa- skaityti: senovės Lietuvoje, kaip anto metu ir visuose lituose kraštuose, raštingi tebuvo raštininkai ir dvasininkai—katali- kų ir pravoslavų kunigai ir vienuoliai, kurie dažniausiai ir čjo raštininkų parei- gas. Jie patys tuos dokumentus ir kitus raštus rašė, prireikus patys juos ir skaitė, o nei valstiečiai, nei bajorai, nei pagaliau patys valdovai nemokėjo nei skaityti, nei rašyti; jų įrankis buvo žagrė ar kardas, bet ne plunksna. Parašo vietoje tiek val- dovai, tiek stambesnieji didikai dėdavo savo antspaudus su savo asmeniniais, in- dividualiniais ženklais; kad to antspaudu negalima būtų vėliau klastoti ir, juo pasi- rėmus, gaminti maųjų dokumentų be jo savininko žinios, jo savininkui mirštant, antspaudas buvo sudaužomas ar laidoja- mas kartu su mirusiuoju. Dėl tos priežas- ties tarp ko kito taip maža iš senovės lai- kų teišliko autentiškų antspaudų.

Pagaliau, jei tarsime, kad koks doku- mentas buvo ir lietuviškai parašytas, tai ir čia, greičiausia, pats raštininkas jį rašė vieninteliu jam žinomu lotyniškai gotiniu, o ne kokiu specialiai tam reikalui sugal- votu lietuvišku raštu. Bet ir tokių raštų mes apskritai nežinome, nors vienas kitas mūsų laikų falsifikatorius ir bandė sukurti, pavyzdžiui, Gedimino lietuvišką aktą apie Vilniaus įkūrimą, bet ir jį parašė lo- tynų raidėmis. Taip pat neišliko žinių, kad pirmiesiems Lietuvos kunigaikščiams būtų atėjusi galvon mintis savo žygius ir valdymą aprašyti kokioje nors kronikoje. Tiktai D. L. K. Vytauto laikais, matyti, jo užsakymu, buvo gudiškai surašytos pir- mos Lietuvos kronikos, rašytos ne pasirė- mus kokiomis senesnėmis kronikomis, bet pasakojimais, tradicija, iš dalies gryna fantazija.

Senovės lietuvių tikyba taip pat nebuvo reikalinga jokio rašto. Visas painiusis se- novės lietuvių tikybos santykių sutvarky- mas, kuriuo verčėsi senesnieji istorikai, buvo tik grynas jų vaizduotės padaras, XVI a. rašytojų nukopijuotas iš katalikų bažnyčios organizacijos ir paskiau XVI-XVII a. kitų iš jų pakartotas. Bet tikrie- siems žymiams, krivėms ir kitiems senovės lietuvių tikybos atstovams, kurie veikė ar buvo žinomi tik vieno kaimo ar nedidelės apygardos ribose, nebuvo jokio reikalo susirašinėti nei savo tarpe, nei su tikin- čiaisiais. Jei krikščionių tautos rašto reikalą išskėlė paprotys bažnyčiose skaityti atskiras šventraščio dalis, tai nekrikščio- niškoje Lietuvoje panašaus reikalo nebu- vo.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Studentų linksmybės

Lietuvių Universiteto Klubas energingai rengiasi gegužės 22 dienai. Tą dieną, 4-tą v. v., Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted, klubas pasirodys su originale muzikališka komedija-satira — "Duokit Kelią Muzikai" ir taigi rengia pirmą parodą lietuviškų istorinių-kultūrinių vertybių.

Per kelius mėnesius jaunuliai dirba, kad išspūdingai pasirodyti. Publika bus patenkinta! Bus juokų, gyvos muzikos, jėdmių atsitikimų. Parodoje bus įvairūs Lietuvių pagaminti daiktai, kurie pasiieka kolekcionierams kaip reikšmingi ženklai mūsų tėvų tautos istorijoj ir kultūroj.

Dar yra laiko prisidėti prie šios parodos su Tamstų dovana — kokių nors lietuviškų daiktų, kuris guli Jūsų stalčiuje užmirštas. Su mielu noru primsime dovaną dėl šios parodos. Galite jį paštu siųsti arba per telefoną paskambinti, kad mes ateitumėm į Tamstų namus jį pasiimti. Nariai, kurie rūpinasi šiuo reikalu yra Julie Allman, 2428 W. Wilcox Ave., tel. Chesapeake 3-1581 ir Irena C. Mankus-Norbut, 3358 S. Halsted St., tel. Lafayette 3-5021.

Norime padėkoti draugams, kurie atsiliepė į klubo prašymą padėti surengti gražią lietuvišką kolekciją. Šie žmonės tikrai supranta rinkliavos svarbą ir jų pastangos yra giliai įvertintos: Tai šie: iš Chicago — Mr. K. Vičas, Mr. ir Mrs. J. Rachens, Mr. ir Mrs. E. Allman, Mr. ir Mrs. A. Krishiunas, Mr. C. Luth, Miss Isabelle Barsevsky, Mr. ir Mrs. Thomas Bielskis, Mr. ir Mrs. A. Berneckai, Mrs. Anton Rulis, Mrs. P. Zukas, Mr. J. Zuronas, Mr. ir Mrs. Wm. Mankus, Mrs. V. Šlikas, B. Norbutai, Mrs. J. Daužvardis. Iš kitų miestų — Mrs. B. Savcikus, Worcester, Mass.; Mrs. Stella Cirml, Owensboro, Ky.; Mr. T. Danile, Oak Forest, Ill. Dar kartą tariame ačiū už paramą.

Kviečiame visus lietuvius pasijuokti ir pasidžiaugti su Lietuvių Universiteto Klubu jaunuoliais kartu, šį sekmadienį. Bus šokiai. Bill Stiglic's orkestra turės polkučių visiems. Įžanga \$1.25 už bilietą. Bilietas vien dėl šokių, kurie prasidės 7:00 v. v. yra \$.75. Iki pasimatymo! I.C.N.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

CICERO

LIETUVAI LAISVENTI DAVĖ \$630.00

Jau buvo paskelbta apie buvusias prel. M. Krupavičiaus prakalbas sudėtas aukas \$322.90. A. L. Tarybos skyriaus pirmininkas P. K. Genis kaip ir visados aukštai vertina savo kolonijos prestižą, tai emėsi darbo ir į keletą dienų aukų sumą padidino iki \$630.00. Aukotojų sąrašas bus paskelbtas vėliau.

Milžiniškos Chicago garbingi piliečiai, ar neraustate? Noroms nenoroms turit nusiimti kepurę prieš mažiukę CICERO.

Draugija Liet. Kareivių turėjo savo mėnesinį susirinkimą pereiną sekmadienį. Įstojo naujas narys Frank Šajauskas. Visi tuomi džiaugiasi, yra pamatas, nes sūnus eina tėvo pėdomis. Jaunasis Zajauskas perėmė tėvo taverną, 1444 S. 51st Ave. Motina P. Zajauskienė tuomi patenkinta, ji ilgai atostogaus.

Draugijos piknikas-išvažiavimas bus liepos mėn. 31 dieną. Labdarių viloje, valdyba ir rengėjai stropiai piknikui ruošiasi. Stasys Levish, Vincent Gudžius, Walter Kazlauskas duoda po statinę alaus, vasarą tai labai naudinga. Draugija turi nuosirdžių rėmėjų, užtat jos parengimui duoda pilną. Pašalinės pajamos būtinos. Iš narių duoklių verstis negalima. Pasitaiko ilgai sergančių. Kartais tenka išmokėti po \$195.00, tai daug metų reikia kol tokia suma sugrįžta.

SKAUDI NELAIMĖ SEIMOJE Mirė Ona Gedutienė. Laidotuvės bus ketvirtadienį, iš Petkaus koplyčios, Sv. Antano parapijos bažnyčioje, Sv. Kazimiero kapinėse. Liko liūdinčiai: vyras Jonas Gedutis, du sūnūs ir duktė, jos giminės, draugai ir pažįstamieji liūdi. B. Tumavičienė neteko mylimos brolienės.

Šeimai ir visiems liūdinčiams reiškiu savo gilią užuojautą. —K. P. Deveikis.

Klaidos atitaisymas

LUC pranešime apie būsimą Chicago Universiteto lietuvių studentų vaidinimą yra pasakyta, kad Ellen Sirmont ir jos dukrytė šoks, o turi būti: Ellen Sirmont ir jos seserė šoks. Red.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

KAZIMIERAS MOZEIKA Gyveno daugelį metų 7216 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. Mirė St. Petersburg, Fla., gegužės 16 d., 11:45 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Gudžianų parapijoje. Paliko nuliūdę: žmona Apolonija, po pirmu vyru Sabalaušienė; podukrė Aldona Šaralienė, žentas Jonas ir jų sūnus Vincentas; 3 pusbroliai: Pranciškus Kniska, Dominikas ir Jurgis Nakučiai, jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie Liet. Keistučių Pašalpos Klubui ir Sv. Vardo Draugijos, Marquette Park. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 8:00 val. ryto. Iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kazimiero Mozeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Podukrė, Žentas, Pusbroliai ir Giminės. Laid. direk. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

KAROLINA WALONTIŲNOCZE (po tėvais Dežulskaitė) Gyveno 4735 So. Wells St. Mirė gegužės 18 diefa, 8:30 val. vakare, 1949 m., sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Paliko nuliūdę: augintinis sūnus Leo Tamul, jo žmona Frances ir jų šeima; brolis Juozapas ir jo šeima, sesuo Josephine Bagdomas ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 21 dieną, 9:30 valandą ryto. Iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Karolinos Walontinovicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo ir gim. Laid. direk. J. F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

Iškilmingai palaidotas Platoon Sgt. Roland Kachinsky U.S.A. marinas

Lietuvių Tautiškos kapinėse, apsigyveno dar vienas lietuvis garbingas karžygis, tai Platoon Sgt. Roland Kachinsky. Jis gimęs De Kalb, Ill., gyveno Daggett, Mich. Velionis Sgt. Roland Kachinsky buvo 22 metų, kada žuvo mūšyje Salomon salose rugpjūčio 7 dieną 1942 m. Lavonas parvežtas į Chicago, pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, o iš ten nulydėtas į puošnias Lietuvių Tautiškas kapines ir tenai iškilmingai palaidotas. Ir štai šeštadienį 2:30 m. po pietų suskambėjo gedulo varpas, jis nuaidėjo po visas kapines. Į kapinių aikštę tyliai įvažiavo mašina su Sgt. karstu, o paskui skaitlingai slinko palydovų mašinos. Don Varno legionierių posto nariai vadovaujant Evans, atsargiai atnešė karstą į paskirtą vietą, kame garbingai pasitiko Chicago Marine League Division No. 1. Sustojus gedulo muzikai, Al Brazis sugiedojo tam pritaikintas atsiveikimo giesmes. Chicago Marinių League No. 1 militariškai atidavė jam paskutinę pagarbą. Karsto nešėjai Don Varno posto militariškai atsiveikino su liūdesiu savo garbingą karžy-

gį. Laidotuvių direktorius p. Evans atlikęs savo pareigas, šeimos vardu padėjo visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir prašė visus atsilankyti į J. Liepos užėigą, kame buvo parengti pietūs. Tad lai bus Sgt. Roland ramus poilsis Lietuvių Tautiškos kapinėse! — X. S.

Iš Chicago Lietuvių Choro "Pirmyn"

Šį vakarą "Pirmyn" Choras renkasi į pamokas Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. Pamokos prasideda 8:15 vakare. Dabar gali ir nauji nariai į chorą įstoti, nes bus darbai planuojami dėl ateinančio sezono.

"Pirmyn" chorui keletas dainų reikės sugiedoti. Kapinių puošimo dienoje Lietuvių Tautiškos kapinėse.

"Pirmyn" Choro piknikas įvyksta gegužės (May) 29 dieną Liberty Grove, Willow Springs. Choro rėmėjai ir visi geri lietuviai nepamirškite atsilankyti į šį rengimą, nes "Pirmyn" Choras yra rimta meno organizacija. Todėl kaip paprastai turi išlaidų. Užtai reikia ir įplaukų. — Būsiu.

MŪSU "NAUJIENOS". tai MŪSU GYVENIMO VEIDRODIS

FRANK KRAMER
Gyveno 5722 So. Morgan St., Englewood 4-6272
Mirė gegužės 17 d., 7:00 val. vakaro, 1949 m., sulaukus 64 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje: Kretingos apskr., Gargždų par., Griškaičių kaime, Amerikoje išgyveno 45 metus.
Paliko nuliūdę: giminaičiai: Helen ir Frank Karpis ir daug kitų draugų ir pažįstamų.
Laidotuvės rūpinasi Mr. ir Mrs. Karpis. Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos.
Kūnas pašarvotas namuose, 5722 So. Morgan St. Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 20 dieną, 1:00 val. po pietų. Iš namų bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.
Visi a. a. Frank Kramer giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka: GIMINĖS IR DAUGAI.
Laid. Direktorius P. J. Ridikas, Tel. Yards 7-1419.

MYKOLAS EZERSKIS
GYVENO 4604 SO. PAULINA STREET
Mirė gegužės 18 d., 8:15 val. ryto, 1949 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje: Telsių apskr., Tverių parap., Pane-monto kaime. Amerikoje išgyveno 49 metus.
Paliko nuliūdę 2 broliai: Juozapas, brolienė Antanina ir jų šeima ir Stanislovas (Export, Pa.); sesuo Ona Spokas, jos šeima (Philadelphia, Pa.); sesers sūnus: Alexander ir Anthony Kačinskai (Philadelphia, Pa.) ir John ir Stephen Kačinskai ir jų šeimos; Sesers duktė Helen Kačinskis (Philadelphia, Pa.). Paliko brolienė Ezerskienė ir jos šeima (Gary, Ind.) ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Priklausė Liet. Keistučių Paš. Klubui ir Unity Paš. Klubui.
Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4605 So. Hermitage Avenue. Laidotuvės įvyks pirmadienį, gegužės 23 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Mykolo Ezerskio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka: Broliai, Brolienė, Sesers Sūnus, Sesers Dukters, Brolio Duktė, Brolio Sūnus ir Giminės.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.
Telefonas: BEverly 8-3632

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROvehill 6-0142.
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PProspect 6-0099 Yards 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gauname koplyčią arčiau Jūsų namų

VASAITIS FUNERAL HOME
1446 So. 50th Avenue Cicero, Ill.
Telefonas OLYMPIC 1003
ALFRED VASAITIS, lietuvis direktorius
Koplyčios Veltui Visose Chicago Dalyse

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Visi Tel. Yards 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas LAFayette

TOKS NUSIVYLIMAS!

JURGIS GLIAUDA

Labai simpatiška gyvenašlėle Dudonienė tris metus vargo dipikiškuose barakuose. Teko pamatyti ir šilto ir šalto. Ir kur gi nepamatysi, jeigu viename kambaryje teko net penkioms gyventi kartu. Ir su kiekviena bendragyventine teko bent penkis kartus susibarti. Vis nervai! Ir niekas labai jau nesiskaitė su gyvenašlėle Dudoniene, nes ko ir skaitytis — nei buvusi ponija, nei nežinia kur vyras. Tik tiek kad simpatiška — bet tai jau vyrų reikalas, o bendragyventinėms kaip tik Dudonienės blogybė.

Bet laikui bėgant Dudonienės svoris pamažu ėmė kilti. Aplinkiniai vis labiau ėmė pastebėti mūsų gyvenašlėlę ir tituluoti ją ponios vardu. Vis labiau aiškėjo, kad Dudonienė tikrai išvažiuosianti į Ameriką. Dudonienė vis labiau augo iš dipukės gyvenašlėlės į būsimą, bemaž milijonierę, Mrs. Dudonienę.

—Kada gi, ponija Dudonienė,

pasakysi mums vargšams su dievu? —Kada gi su Laisvės Stovyla pasisveikinsi? — klausdavo jos tie, kurie pirmą jos ir nepastebėdavo dipiškoje pilkoje masėje; kurie buvo dipiškuose barakuose palaidoti be prisikėlimo iš numirusiųjų tikėjimo.

Dudonienė juokėsi — tokia ji buvo simpatiška gyvenašlėlė!

—Atvažiuosiu Amerikon ir visko apsipirksiu. Taip aš išsiilgau to malonumo — eiti ir apsipirkti. Viskas juk nusinesiojo, nusitrynė. Apsipirksiu ir batukus, ir kojines. Nylon. Ir kosmetikos. Įsitaisyti gražų tualetinį staliuką su trimis veidrodžiais. Laką nagams. Pažastų kvapai šalinti odekoloną. Lūpų pieštukus tai jau violetinius. Tai man labai tinka.

Ir visi jai pavydėjo, nes iš tikrųjų kas gi nepavydės?

O New Yorkas pavakario prietemoje smėkliškas. Dangoraižiai, kaip aptašytos uolos.

Dr. Walter H. Zinn vadovauja Chicago priemiestyje asančiai Argonne atomo energijos laboratorijai. Kalbama, kad minėtoje laboratorijoje dingo trys ketvirtinai svoro uranijaus 235. Atomo energijos reikalų tyrėtojas Carl Shugg sako, kad nėra tikėtai ketvirtadalis ucinijos, bet jis nemano, kad kas nors būtų uranijų payogės. Uranijus, greičiausia, yra kur nors užsimetęs.

Uolos nusagstytos žvaigždutėmis. Laivas įbėga į uostą ir švilpia. Ir tas švilpimas lyg uvertiura visiems, kas įžengia į naują pasaulį, palikęs Europos pragarą ir griuvėsius, kur palaidoti žmonės ir žiurkės.

Su visa minia imigrantų ir simpatiškoji gyvenašlėle Dudonienė sveikino senstelėjusią Laisvės Stovylą ir skaisčias kran- to šviesas.

—Tai dabar apsipirksiu — tarė sau mūsų gyvenašlėlė, ryžtingai suspaudusi lūpytes. Ir New Yorko šviesų jūra žaismingai atspindėjo jos akyse ir širdelėje.

Bet Brooklyn giminės jai visai nepatiko. Senas dėdūnėlis paklausė:

—Ar ir Lietuvoje žmonės valgė šaltą košę?

Ir jokiū būdu netikinčiam jos žodžiais dėdūnėliui Dudonienė negalėjo įrodyti, kad ne tik šaltą košę, bet ir bananus Lietuvoje mokėję valgyti.

Tetunėlė numojo ranka ir pasakė: —Ek, ta Lietuva! Nenoriu ir girdėti. Vargas. Vaikų bambos, kaip spygos.

Padėtis po kelių dienų visai paastrėjo, kai teta išpėjo nepramiegoti sekmadienį mišiu, o kitą dieną Dudonienė, savo baldinčius beplaudama, išsprogdino skalbiamos mašinos mogle.

Dudonienė išsikraustė iš dėdūnėlio globos, susirado darbą ir pradėjo naują gyvenimą naujame pasaulyje, kuris toks skirtingas nuo gyvenimo Europos griuvėsiuose, kur palaidoti žmonės ir žiurkės.

O Amerikos prekyvietės, o Amerikos marketai, Amerikos groseriai, dešimtcenčių krautuvės, konfekcionai ir klyrensai!

Laisvas savo valandas Dudonienė skirdavo tai savo aistrai. Ji eidavo į prekyvietes kaip į šventoves, kaip į muziejus, kaip į pasimatymus su mylimuoju. Skaisčioji neono šviesa užlieja kalnus išdėstyty prekių, minios žmonių, pardavėjų pataikaujancis šypsenos, pasakos vaizdai dekoravime ir muzika — svaiginanti, nervus ir protą kutenanti muzika! Vyksta didelė šventė, didelis vaidinimas — prekės parduodamos pirkėjui.

Ir Dudonienė eina pro tuos burtus. Kiekvienas manekenas — kino žvaigždė! Greta: kalnai kosmetikos prekių, pudros penkiasdešimties atspalvių, lūpų pieštukai, nagų lakai, antakių dažai, kvėpalai, odekolonai... Skrybėlaitės, skrybėlaitės! Akvarijumuose nardo auksinės žuvelės ir žėri vaivorykštės varšomis...

Dudonienė šiandieną gavo atlyginimą už darbą. Ji atėjo čion be aiškaus tikslo; kaip paukštis naktį, šviesos užkerėtas. Jos sielos gelmėje glūdi pusmintė — apsipirkti! Bet atlyginimo vos užtenka sumokėti už butą, už valgį, susisiekti-mui šiame milžiniškame mieste. Dudonienė tai žino ir ji skaičiuoja — ir iš jos skaičiavimų nieko gero neišsėna. Kalnais guli prieš jai buriančios prekės; tai lyg svaigalai girtuokliui. Vitrinose sprogs ta jėga sukrautų apsipirkimo lobių. Dudonienė atranda daiktų, apie kurių

buvimą ir girdėt negirdėjusi, o pamačiusi juos ji tikra, kad be jų ji jau nebegalės išsiversti.

Akvarijumuose nardo auksinės žuvelės. Ir kaip žuvelė, atsimušanti ir stiklus stojančius tarp jos nory ir apsipirkimo lobių, blaškosi Dudonienė.

Atlyginimas už darbą skirtas valgiui, butui ir susisiekti-mui. Ji eina išilgai prekyvietės ir kaž kokiems niekniekiams išleidžia, kaip apstulpusi, pusę savo algos. Staiga ji mato pažįstamą veidą. Tai irgi vakarykštė dipukė. Dudonienė griebia ją už rankos ir rodydama jai tą prekiavimo šventovę, kur spindi neono šviesos, griaužia gashi- ji muzika, žėri auksinės žuvelės, sako jai kaip artimiausiam žmogui, savo skaudžią mintį. Sako jai, neono šviesų spindesyje blizgėdama ašaromis savo akyse—

—Amerika, Amerika! Tiek prekių, tiek galima apsipirkti! Viešpatie koks nusivylimas! Kur gi pinigai pirkimui?!

IS TREMTINIŲ GYVENIMO

Iš Šveicarijos turimomis žiniomis IRO tremtinius globojanti tarptautinė organizacija yra šiuo metu užangažavusi net 36 laivus tremtiniams iš Europos į užjūrius transportuoti. Šiam reikalui paskirta 185,000 dolerių. Iki šių metų kovo mėnesio į užjūrių kraštus viso tremtinių išgabenta 130,000. Tikimasi, kad iki šių metų galo į USA, Kanadą, Braziliją ir Australiją bus išvežta 355,346 tremtiniai.

Iš 36 laivų dabar IRO užangažuotų, jų 20 yra USA, tai transporto ir karo laivai ir kiti—16 yra kitų valstybių. Be to, dar aeroplanais įvairūs paliegeriai tremtiniai ir jų šeimos taip pat iš Europos kitur išvežami. Tokių aeroplanais iki šiol išgabenta* 7,867, jų dalis skrido į USA, kiti į Venecuėlą, Peru ir Braziliją. Be šių Europoje gyvenančių tremtinių, dar 6000 iki šiol išgabentų yra iš Kinijos. Mat, ir tenais dabar jau esama tremtinių. Kol kas iš tenais gabenti tik europiečiai, kurių daugumą sudaro tenais gyvenę rusai. Jie vežami į Filipinų salas ir kitur. Iš to skaičiaus iš Kinijos išgabentų tremtinių 1,200 išvežti orlaiviais, o kiti laivais.

Išvykstantiems tremtiniams iš Europos leidžiama su avim pasiimti visą turtą, kokį jie tenais turi.

Kiekvieną su tremtiniais laivą palydi IRO pareigūnai, kurie kelionėje visame padeda ir duoda reikiamus nurodymus.

Kadangi dabar IRO turi daugiau laivų savo naudojimui, tai tikimasi, kad tremtinių imigracija iš Europos į įvairius pasaulio kraštus, dar bus spartesnė.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

IS ZEMES UKIO GYVENIMO

USA žemės ūkio žinovai praneša, kad Marshallo plano paimančiose valstybėse šiais metais žemės ūkio derlius bus mažesnis negu pereinais metais. Tiesa, vidutinis derlius bus veik visose Europos valstybėse, tik žemiau normlaaus derlius bus Turkijoje, Italijoje ir Graikijoje.

USA Kansas valstijoje įsiveisė paslaptina kviečių liga, kuri labai naikina kviečius. Apskaičiuojama, kad dėl tos ligos žus kelių dešimčių milijonų dolerių vertės kviečių.

Yra patirta, kad šią kviečių naujovišką ligą platina vėnis mikrobų. Kaip su ta liga kovoti, tos kovos būdų dar nėra surasta. Ši liga turi tendencijos ir kitose valstijose plisti. Gal vienintelis būdas šią ligą sustabdyti, tai būtų kviečių sėklų pakeitimas, tai yra su radus tokią kviečių rūšį, kuri tai ligai būtų atspari.

Paskubėkite užsisakyti Lietuvių Kalbos Vadovą

Gen. įgaliotinio J. Audėno pranešimu Lietuvių Kalbos Vadovas jau baigiamas Vokietijoje spausdinti. Todėl reikia pasiskubėti šią ypatingai naudingą ir pirmą tokią lietuvių kalbos istorijoje pasirodantią knygą užsisakyti. Ji bus mūsų kasdieniniu patarėju ir mokytoju. Veikalo kaina vos \$2.50. Prašau užsakymus ir pinigus siųsti šiuo adresu: 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel.: Canal 6-8500. J. Kutra.

Atsilankė

Gegužės mėn. 19 d. Naujienų redakcijon atsilankė architektas Aleksandras Tornau, sūnus mirusio advokato Tornau, kuris gyveno Telsiuose.

Aleksandras Tornau tik šiomis dienomis atvyko iš V. Vokietijos treties gyvenimo. V. Vokietijoje studijavo architektūrą. Dabar čia ieško darbo, nes nuolatnai apsigyvena Chicagoje.

Tony Kamp tikrai mėgsta mūsų Seimynišką Receptą! Čia yra jis.

Jos Skanumas pakutens jus RAUSVAI!

Tai ypatingas receptas mūsų Wilkens — ir mes išdirbame degtinę per apie 60 metų!

WILKEN FAMILY
BLENDED WHISKEY.
66 PROOF. 70% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. THE WILKEN FAMILY CO., LAWRENCEBURG, IND.

ARMSTRONG ASPHALT TILE GRINDIS IDEDAME \$3495*
10'x10' KAMBARYS • Kaina įskaitant pamušalas (pad), dvigubas priklijavimas, darbas ir materialas. Garantuotas Darbas. • Dykai apskaičiuojamas per mūsų grindų tile skyrių. *Kiti kainuojami pagal dydį.
HEMlock 4-9712
FOX-GORIN
14 YEARS OF DECORATING & TILING
2859 WEST 63rd ST.

S.A. BERGMAN PAINTS
1524 W. 63rd ST.
Visi Tel.: PROSPECT 6-3440
Vienintelė Malivos, Sienų Popierių ir Window Shade krautuvė DABAR DIDIS PARDAVIMAS: Bergman's House Paint balta ir spalvota \$6.50 vertės. Specialiai Galionas \$5.35
Bergman's Geriausia Vidaus Gloss Virtuvei ir Prausyklai — balta ir vėlesnių spalvų. Specialiai už galioną \$4.25
Bergman's Velvet Flat Alyvos Maliva—plaukama, nėra geresnės baltos ir pastelės spalvų. Specialiai gal. \$3.49
Pamatykite Bergman's; gaukite draugišką patarimą kaip malia-voti ir dekoruoti ekonomiška. Sienų Popierį DYKAI sukerpam ir Dykai pristatome
Visi Tel.: PROSPECT 6-3440
Bergman's neturi skyrių. Naujos krautuvės valandos: Pirmadi. ir ketvirtadi. vakarais iki 9 val. Antr., Treč., Penkt., Šešt. iki 6 v.

...sveikinant!
Gerkit tobulą toastą.
Pilnai-užskonytą su puikiausiu anisu.
Anisette by DuBOUCHETT Many, Blanc
Klausk savo mėgiamojo užkego ar likeriu krautuvėje. 60 PROOF Vienas iš 50 išgarėjusių gerimų ir likeriu išdirbystės White or Red MANY, BLANC & CO., INC., CHICAGO

TOWN OF LAKE UTILITIES
PARDUODA TIKTAI GERIAUSIUS
Palyginkite mūsų kainas! Užtikriname, kad mūsų kainos yra žemiausios! Atlankykite mūsų naujus parodymų kambarius. PIRKITE TIKTAI GERIAUSIUS.
General Electric Drexel
Westinghouse Television
Admiral Pullman
Crosley Beauty Rest
Frigidaire Rugs & Carpeting
Philco
RCA—Zenith CASH OR CREDIT
Walter Klash
TOWN OF LAKE UTILITIES
Furniture Appliances
1800-02 West 47th St. LAFayette 3-7771-2
(Kampas Wood St.)

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL.
Tel. CALumet 5-7237
Namams Rakandai, Television, Šaldytuvai, Skalbiamos Mašinos, Pečiai, Dulkių Valytuvai, Jewelry
UŽ \$99.50
JŪS PIRKSITE GRAZŲ PARLOR SETĄ, ĮVAIRIŲ SPALVŲ IR DAR GAUSITE DYKAI LEMPĄ
Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Leidžiamas žymus radio programos iš WCFL, 1000 kil. radio stoties Sekmdienio vakarais 5:30 P. M. Chicago laikui.

BILL ZIECK'S TAVERN BIZNYJE
Senas 18-tos apylinkės biznierių atidariau naują Taverno biznį ir užprašau visus pažinties draugus atsilankyti į naują vietą.
715 WEST 43rd STREET

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ezemas nudėgimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Orderj arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

R. FEDERICK PAINT CO.
Užlaiko baltą pastatą baltu DU PONT Pastatų Maleva
Savaimi valosi
Užlaiko jūsų pastatą visuomet baltu ir atspindi grožiu! Du Pont pastatų malevos kortelė aprašo savaimi valymosi būdą.
* Pradžioj balta...ir nesikeičia
* Ilgų metų apsauga nuo rudžių, purvimo, sugedimo.
* Speciali uždanga ir paslėpimas
* Gammamas paprastose "savaimi valosi" skardinėse.
DU PONT #40 \$5.98
ISORINIS BALTAS Gal.

R. FREDERICK PAINT CO.
4141 West 26th St. LAwndale 1-7871
6113 W. Cermak Road OLYmpic 348
Atdara Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais vakare.
Apsaugok paviršį—visas apsaugotas!
DU PONT PAINTS

Pradėkite taupyti dabar, nes vadinamieji "boom" laikai eina prie galo
Duodame Paskolas Ant Namų Lengvais Išmokėjimais
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street HAYmarket 1-3317
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. nuo 9 ryto iki 12 d. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštad. nuo 9 ryto iki 8 popiet.

Geabiamieji, Lietuvių Universiteto Klubas stengiasi surinkti tikrus lietuviškus istorinius dalykus ir padėti juos parodoje, nes progai pasitaikys, kad didesnis skaičius žmonių galėtų pasidžiaugti ir pasidžiauti lietuvių kultūros ženkais. Ieškome visokių daiktų: lėkštelių, aušinių, skėpėlių, piešinių, fotografijų lėliu, senų Lietuvos laikraščių, figūrų, ir t. t. Numatome reikalą šiuos daiktus dabar surinkti, kol jie dar yra mūsų namuose, kol neišmesti kaip beverčiai daiktai. Skirtos dovanos pasilik kolekcijoje ant visados.

Dabar klubas kreipiasi į visuomenę pagalbos. Prašome apsižiūrėti savo namus. Ką turite paslėpti stalčiuose? Ar nerasite nors vieną lietuvišką dalykėlį, kurį norėtumėt padovanoti šiam reikalui? Manome, kad daug tokių brangenybių yra paslėpti ir užmirštų mūsų namuose. Stalčiuje jie neturi reikšmės. Istorinei - kultūrinei kolekcijai jie būtų dvigubai, net trigubai reikšmingi. Ar malonumėm, prisidėti prie mūsų darbo? Kviečiame Tamstą ir draugus į talką.

Prašome pažymėti sąrašą kokius dalykus galėsite padovanoti ar jį atgal atsiųsti, arba mažą laiškėly mums parašykite apie Tamstos norus šiame dalyke. Kad bus galima, prašome dovaną prisiųsti mum per pašlą arba telefonu pasakyti kaip mes galėtumėm jį patys pasiimti.

Tikrai įvertiname Tamstų gerasirdingumą ir supratimą šio svarbaus reikalo ir lauksime atsakymo.

Su gilia pagarba,
—Liet. Univ. Klubas.

KOMITETAS:
Julie Allman,
2428 W. Wilcox Ave., Chicago,
Tel. CHesapeake 3-1581.

Irene C. Mankus-Norbut,
3358 So. Halsted St., Chicago,
Tel. LAfayette 3-5021.

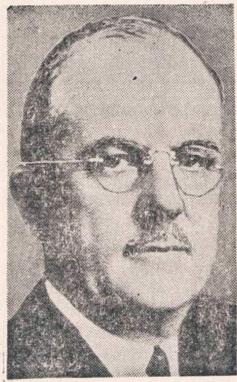
Claude Luth,
3554 So. Halsted St., Chicago.

Chicago siuvėjai

Lietuvių siuvėjai, kurie priklauso Amalgamitų unijai 269 lokalo turėjo savo reguliarią mėnesinį susirinkimą, penktadienį, gegužės 13-tą d. Amalgamitų Centre, Ashland Blvd. ir Van Buren St. Iš visų raportų pasirodė, kad pas Chicago siuvėjų nieko naujo, darbai eina gerai, o spešal šapos šluobėja, turėtų dirbti pilnai, bet dabar dirba tik laiko pusę. Taipgi ir redimeid šapos, kurios dirba prastą darbą, dabar neturi darbo, o kaikurios jų visai užsidarė.

Nagreckio ir Lažinsko kapo papuošimo komitetas pranešė, kad kapai bus papuošti kaip ir visados. Bet rudeniop, kai kapinių darbininkai šiek tiek pasiliuosuos nuo darbų, tai kapai bus pertvarkyti, kaip buvo nartarta. Paskiau nutarta vasaros metu nesirinkti iki rugsėjo 9-to, bet atsitikus svarbiam reikalui bus suauktas kada tik reikės. Dar reikia pasakyti, kad iš tremties atvykę lietuviai, kurie čia turi darbo, priklausytų lietuvių lokalui 269, tik būkite atsargūs, kad nesutaptumėt su maskvieniais agentais.

REM KITE TUOS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Omahos advokatas Francis P. Matthews paskirtas nauju lietuvių sekretorium.

Lietuvių žodis neišeis

Morning Star Klubo piknikas gegužės 22 d., ateinanti sekmdieny

Morning Star Klubas rengia linsmak pikniką Leppos darže prie Keane ave. Tenais yra patogus privažiavimas. Sulaukus pavasario yra smagu praleisti dieną tyrame ore po lapuotais medžiais. Morning Star Klubas yra Northsides kultūrinė organizacija, kuri niekad neatsisako nuo lietuvių kultūros kėlimo. Ją remia finansiskai ir moraliai. Patartina visiems, kuriems gyvenimo aplinkybės leidžia, atsilankyti į Morning Star Klubo pikniką. Rengėjai visus svečius tinkamai priims. — X. Š.

Laisva darbo vieta ir butas

Kas norėtų užimti namų prižiūrėtoją vietą su atlyginimu \$160 mėnesiui, prašau kreiptis dėl smulkesnių informacijų tel. CAnal 6-8500, ext. 14. Ten pat yra butas iš 3 kambarių ir virtuvė šeimai. Pageidaujama, kad bent vienas šeimos narys mokėtų kiek angliskai.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

On May 29 Pirmyn is having a picnic. Come out and have your picnic outing at Liberty Grove. Come by bus or auto. Buses stop at Willow Springs. The short walk will wet your thirst and make a refreshing drink taste that much better. Come by car and park it without any worries. Relax. Meet your friends and get acquainted with nature in a slight way after hibernating in those heated houses and halls.

Dance in the pavilion where the air is unpolluted with smoke and conditioned by the spring breezes. Dance a bit, refresh yourself a bit, and browse to your hearts content. Come down to Liberty Grove, Sunday May 29, and enjoy the things you do at a picnic.

The Lithuanian University Club is presenting a musical comedy "Duokit Kelią Muzikai", (Make Way For Music). The big day is Sunday May 22, at the Lithuanian Auditorium. The program starts at 4:00 P.M. Dancing after the program.

The Chorus is rehearsing several numbers these Friday evenings. No concerts or operettas till next fall season.

On May 30, Decoration Day, the Chorus will sing at the Lithuanian National Cemetery. Pirmyn has faithfully kept this tradition for many years of its existence. The memorial services will begin at 11:00 A.M. M.

CLASSIFIED ADVT.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
80 AKRŲ farma. Molio žemė. Gėri patatai, upeis, vaisių medžiai, arti mokyklų. \$3,800. C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wis.

PARDAVIMUI PIGIAI
2 akru farma, 50 mylių į pietus nuo Chicago, arba 20 mylių į pietus nuo Joliet, ant U. S. 66, Braidwood, Ill. 8 kambarių moderniška stuba, su arba be rakandų; garažas, vištinkas, barnė; apie 1/2 akro vynuogių medžių, aviečių, žemuogių; didelis puikiai išstatytas pievas. Tuojau gaima užimti. FRANK BENESE, Box 317, Braidwood, Ill.

DVI FARMOS: 169 ir 170 akru grta. Visi reikalingi pastatai ant abiejų. Viena jų su moderniška stuba; 1 1/2 mylios nuo miesto rubėjaus. 260 akru dirbamos; traktoriai, įrengimai. Parduos pigiai. Greitai parduos iš priežasties nesveikatos. Savininkas Mr. C. A. Mallory, R. R. 1, Greenwood, Wisconsin.

GERA 200 akru įrengta farma, 2 mylios nuo miesto, visokių-oro kelias, viskas išrenguota, mineralų teisės priklauso su farma. \$25,000.
Gera 181 akru įrengta farma, 1 mylia nuo miesto ant kelio, viskas renguojama; mineralų teisės priklauso su farma. \$21,720. Charles Hauskins, Broker, 958 Hillsboro, Edwardsville, Illinois. Telefonas: Edwardsville 111.

NORI PARDUOTI arba mainyti 40 akru Wisconsin nuosavybę ir Chicago nuosavybę. tel. Hemlock 4-5095.

NORI RENDUOTI 2, 3 ar 4-ris kambarius — formuotus arba ne. Pašaukite: LAfayette 3-5080.

ATVAŽIUOJA vyras ir moteris iš Vokietijos. Yra labai reikalingas flatas Brighton Parko arba Town of Lake apylinkė. Dr. Vezelis, 4645 S. Ashland Ave. Tel. Yards 7-2246.

FURNISHED ROOMS TO RENT
Gyvenimui Kambariai
RENDON KAMBARIAI vasariniame rezorte. Priemamai. Anton Czesno, Box 153, Gages Lake, Grays Lake, Illinois.

RENDON KAMBARYS
Prospect 6-6561.

FURNISUOTAS miegamas kambarys dėl dirbančio vyro, kambarys šviesus ir švarus, pirmas aukštas. 3422 So. Morgan St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA, 63rd ir Kedzie apylinkė. 3 kambariai formuotai, apšildomas aptarmentas. 3 metų lyš. šis. Biznis įsteigtas per 12 metų. Ideali vieta vedusiai porai. Turi parduoti iš priežasties nesveikatos. Pašaukite HElock 4-2000 arba REpublic 7-3714.

HOTELIS, Coffee Shop, Piliuotais įrengta. Augantis biznis. Per daug dabartiniams savininkams. Puiki vieta vedusiai porai. Renduos, parduos tuojau. Išmokėjimais galima pirkti.

ONTARIO HOTEL
620 No. State Street
Superior 7-6660.

IŠ PRIEZASTIES senatvės parduodama pelninga, 35 metai kaip istaigta, siuviu ir valymo kraupčiaus šapa, už teisinga pasiūlymą. 809 W. 19th STREET

TAVERNA, valgykla. Bargenas. Visiška "refrigerated". Pilnai įrengta. 67th ir Halsted WEn. 6-5356.

PARDAVIMUI RESTORANAS, arti 47th ir Western Ave. Geriausia proga dėl lietuvių, kurie gali gaminti lietuviškus valgius. Parduodama pigiai. Šis savininkas turi kita biznį. Bargenas greitai parduos. Šaukite: Yards 7-3895. Klaukime Kaval.

BUČERNE ir stuba parduomai. 2 aukšto mūrinis namas. 2 po keturi kambarius viršuje ir keturi kambariai užkaly krautivės. 3307 So. Wallace St. BO. 8-4052.

TAVERNAS ir 16 kambarių rooming house. Taro didelius dirbtuvius. Parduomai arba rendai su visais įsivaismiais. Dėl susitarimo — telefonuokite po 7 vakarus. REPUBLIC 7-5866.

PAINTERS AND DECORATORS
Malivotojai ir Popieruotojai
PENTUOJAME ir popieruojame. Geras darbas, pigi kaina. Atsišaukite po 6 val. vakare, Stanley Crawford 7-0797.

Nacionaliai žinomos rūšys
No-Enamel, Dutch Boy, Pittsburgh Wall-Hite, Benjamin Moore, Kem-Tone-Ladders
Didelis pasirinkimas 1949 metų seninio popieriaus.
Renduoją Grindų Sanders ir seninio popieriaus nuėmimo mašinas. Nemokamas grindų išlyginimo (sanding) apkaivimas.
METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Avenue
Grovehill 6-1375 ir 6-4757
Pirm. ir Kety. 7:30 ryto iki 9 vak. Ant. Penk. Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak. Trečdienį atidara visa diena.
MES PRISTATOME.

Pirkite tase krautivėse kurio GARSINASI "NAUJIENOSE"
Nacionaliai žinomos rūšys
No-Enamel, Dutch Boy, Pittsburgh Wall-Hite, Benjamin Moore, Kem-Tone-Ladders
Didelis pasirinkimas 1949 metų seninio popieriaus.
Renduoją Grindų Sanders ir seninio popieriaus nuėmimo mašinas. Nemokamas grindų išlyginimo (sanding) apkaivimas.
METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Avenue
Grovehill 6-1375 ir 6-4757
Pirm. ir Kety. 7:30 ryto iki 9 vak. Ant. Penk. Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak. Trečdienį atidara visa diena.
MES PRISTATOME.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui
SOCIALIO TEISINGUMO PATARNAVIMO BŪDAS
Visi žino, kad per mane galima nusipirkti arba parduoti bile kokią nuosavybę arba namą greitai ir pelningiau. Mano Teisingas patarnavimas patinka visiems, patiks ir jums ir pagelbės sutauptyti nemažai pinigų. Taupykite senatvę. Parduome morgičius už 4% be komisio. Notaras CHARLES URNICH-URNIKAS
2500 W. 63rd St., 2-ros lubos, Tel. PProspect 6-6025.

MODERNIŠKAS katėdžius, arti ežero, yra vietoj daržui, dėl vietu. Maudymosi ir pakraščio privilegijos. \$2,250, išmokėjimais.
F. Hoover, Knox, Indiana.

LAKESIDE, MICHIGAN. 5 kambarių stuba. 1/2 akro žemės. 1/2 mylios nuo ežero. \$5,500.
C. H. EDWARDS

PARDAVIMUI Bridgeporte 2-ju aukštu kampanis mūrinis namas su tušiu lotu grta; 3 flatai antrame aukšte, taverna ir maža svetainė ir flatas ant pirmo aukšto; garažas dėl 5 tozų užpakalyje. Namai pečiai šildomas. Lysas ant taverno baigias lapkričio 1, 1949. Ant flatu ir garažiaus lysų nėra. Iplaukų virš \$2,000 įmetus. Labai geras namas dėl investavimo. Šaukite: Yards 7-1139.

4 APARTMENTAI
4 dideli šviesūs kambariai kiekvienam. Table top pečiai, elektros šaldytuvai, Kewanee boileris, Link-Belt stokeris, 2 karų garažaišius. Greitai parduomai \$22,500.

JOHNSON
7357 Drexel Avenue.

GERIAUSIAS PIRKINYS
BROOKFIELD
5 kambarių bungalow, insuliuotas; uždengti porčiai, sklepas, karštų vandenių šildomas; lotas 75x125, garažaišius, šonu įvažiavimas; arti transportacijos, mokyklų, bažnyčių, krautuvų. Kaina \$10,400. Tikrai \$3,500 imokėti. Tuščias. Tuoj įėjimas. Atidara apžiūrėjimui šeštadienį ir sekmdienį nuo 2—5. Savininkas. 3923 S. Arthur, Brookfield, Illinois.

KUR GAUSI Marquette Parke už \$25,500—6 flatų mūrinį namą su visokiais kambariais? Bungalow stogas, garu šildomas su stokeriu, 2 karų mūrinis garažas šis namas labai pelningas ir maži takai. Kas norite tokį namą pirkti, šaukite: Kaval, Yards 7-3895. Vakare arba nedėlio HElock 4-2012.

MARQUETTE PARK
Nauja moderniška 6 kamb. rezidencija, gatava krautivė; 1 1/2 ile maudymui, kabinet virtuvė. Kaina priemama, arba mainys ant lotu. 5 kambariai ant vieno aukšto bungalow, naujas, prie parko, už cash. Biznio namas 71st ir Rockwell, už cash arba mainys ant 2 flatų. 70 akru farma Michigane; mainys ant lotu. Statom naujus namus.
JOSEPH VILIMAS
6753 S. Rockwell St. Hem. 4-2323.

BRIGHTON PARK, 2 flatų mūrinis namas parduomai. 4 ir 4. Karštų vandenių šildomas. Garažas, Stakis. 2632 W. 40th St.

6 KAMBARIŲ bungalow. Stokeris, 2 karų mūrinis garažas. Labai moderniškas ir dideli kambariai. Ant Cambell Ave. ir 63rd St. Kaina \$14,500. Atsišaukite WENTworth 6-4837. WASLO.

8 KAMBARIŲ rezidencija, 8-nių metų senumo. Ant 69th netoli Western. Garu šildomas. Beismontas grįstas ir išplasteriuotas. Lengva padaryti 4 kambarius beismonte. Kaina \$10,750. Atsišaukite: WENTworth 6-4837. WASLO.

MARQUETTE PARK
3 pagyvenimui mūrinis namas. 2-ju karų mūrinis garažas. Bungalow stogas. Kaina \$17,500.
Brighton Park. 2 flatis medinis, 4 kambarius. Garažas. Kaina \$7,200. Galima užimti flata tuojau. Telefonuokite po 7 vakarus. REPUBLIC 7-5866.

2 FLATŲ mūrinis, 4—4-ris. 4 kambariai beismontas. Karštų vandenių šildomas. Garažas. Geros įplaukos. 1905 So. Avers. Kreiptis į beismontą. Savininkas.

\$8,000 CASH. 8 kambarių stuba. 5 miegamieji. Pilnai įrengti. 2 karų garažas. Furnasu šildomas. Gera transportacija. Savininkas. Bittersweet 8-0854.
836 LILL AVE.

COTTAGE, North Michigan. Pilnai įrengta, apskritus metus gyven ti smagiai. Mažas ežeriukas, arti kiti ežerai. Gera medžioklė ir žuvalyvas. 3 mylios ir Channing ir 26 mylios ir north Iron Mountain, Mich.
WALTER SWANSON
Channing, Mich.

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
Taisome Visokius REFRIGERATORIUS
Greitai — Priemamai — Garantija Taipgi
Mūsų radio ir television patarnavimu skyrus yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas ištiriame dykai—Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 4-3352.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS VYRAS
Abeinam prie kepyklos darbu. 3555 Southport.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
REIKIA vedusios poros, vyro tarp 40-50 metų, dirbti moderniškoj prie galvijų farmoj pietrytiniame Michigane, 90 mylių nuo Chicago. Zmona prie lengvaus namų ruošos darbo. Gera algia ir naujas moderniškas apartamentas. Be vaikų. Priduokite vardą ir praeties patyrima. Box 3169, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

DIDESNĖS DARBŲ PROGOS
pas
ALDENS
511 So. Paulina
Clercal ir lengvas dirbtuvės darbas
★ ENTRY CLERKS
★ SINGLE BILLERS
★ INDEX CLERKS
★ POWER MACHINE OPERATORS
★ PREPACKERS
★ ORDER FILLERS
17 iki 35 metų amžius.
ATEIKITE ŠIANDIEN

REIKIA OPERATORŲ. Patyrušiu, auto seat covers. 2 adaty mašinos. Pastovus darbas. Apmokamos atstogės. Dykai Igoninė. ATLAS, 33rd ir SHIELDS. VICTORY 2-1770.

REIKALINGA MOTERIS įpratusi rūšiuoti skudurus. Nuolatinis darbas, geros darbu sąlygos.
HUMBOLDT SALVAGE CO.
1675 North Western Ave.
Phone HUmiboldt 6-1651.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES
816-20 W. 35th St.

1949 MERCURY\$1950
Pilnai įrengtas.

1941 BUICK\$695
Super Sedan, Radio, Heater.

1941 OLDSMOBILE\$495
Sedan, Hydro, Radio, Heater.

1940 DODGE\$350
Tudor, Radio, Heater.

1938 PACKARD\$150
Sedan 110, Radio, Heater.

1937 PONTIAC\$95
Pasirinkimas nuo 1949 iki 1936 metų.

MISCELLANEOUS
Ivairūs
AUKŠČIAUSIAS KAINAS mokama už geležies atkarpas, metalą, vartojtą popierį ir skudurus. Ideal Rag and Metal Co., 1502 S. Newberry, HAYmarket 1-7133.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

FLAT PAINT \$2.49 gal.
ENAMEL \$2.98 gal.
Puikus pasirinkimas likusio siemono popierio, vertės iki \$3.00 už rolę—10 (dešimt) centų už pavienia rolę ir aukščiau. Mes renduojam grindims sanders, edgers ir sienų popieriui nuėmimui įrankius.
Apkarpome siemono popiera D Y K A I
BERLAND'S PAINT AND WALLPAPER STORE
3540 W. Roosevelt Road.
Tel. Van Buren 6-1040.
DYKAI PRISTATOME BILE KUR.

AIR-FLO SPRAY SHOP
ERIKSEN BROTHERS
FURNITURE REPAIRED,
REFINISHED & UPHOLSTERED
Krautuvijų ir Ofisų Įrengimai.
Taipgi:
RADIOS — REFRIGERATORIAI
PIANAI
Taipgi:
Neatsiimtjieji baldai parduomai
PRIEMAMAI
3520 So. Halsted Street
Tel. FFrontier 6-2222.

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 5x7, 5 pėdų aukšče \$89.00. Sudėsimė—Kreditas.
HElock 4—3200
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

ŠALDYTUVAI \$45.00 ir aukščiau; perbudavoti, pertvarkyti; gantuoti; dykai pristatymas; mes mainome; išmokėjimais. Atidara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 valandos vakare.
6330 S RACINE AVE.

REM KITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

A. L. D. D. NARIAI
Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7—7868

Ofiso Tel. Virginia 7—0036
Rezidencijos telefonas
BE verly 8—8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir ofis 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečdiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULman 5—8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SE eley 3-7330
Namų tel. BR unswick 8—0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YA rds 7—4787
Namų Tel. PR ospect 6—1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Šaukit MI dway 3—0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YA rds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. Trečdieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HE mlock 4—7899
Namų Tel. HI lltop 5—2557

KITI LIETUVIŲ DAKTERAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečdiadieniais tik susitarim.
Telefonas HE mlock 4—7899
Namų Tel. HI lltop 5—2557

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HE mlock 4—5849
Rezidencija HE mlock 4—2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. šeštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PR-ospect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7—2421

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—8
Namų telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, šaukite: KE nwood 6-5107 arba VI nc. 6-3906

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HU dson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečdiadienį uždarytas
Antrad. ir šeštad. vak. uždaryta.

Ofiso ir Namų Tel. GR ovehill 6-1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvius Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečdiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KE dze 3—2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30 ir 6—9 vak., penkta. ir šešt. 12—2:30
Trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4 Ofiso Telefonas: GR ovehill 6—1321
Rezid. Telefonas: HE mlock 4—5539

NAUJOJ VIETŲ
Dr. J. A. Paukštys
4253 ARCHER AVENUE
Archer ir Whipple (Šonu įėjimas)
Ofiso tel.: LAfayette 3-4949.
Rez. tel. GROvehill 6-8568.

Daktarai žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CA lmet 5—7358

KITATAUCIAI DAKTERAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YA rds 7—0554
Jei neatsilieps